

יחדיו

ארגון נוער

ירחון פעילות חודשי

ארגון הנוער 'יחדיו'

נושא החודש:

ההצלחה בידנו

חובת הדרכה

אייר תשפ"ב | מותאם לגילאי יסודי

משרד ראשי: רחוב גבעת שאול 27, גבעת שאול, ירושלים
טלפון: 077-40-50-813 פקס: 153-524-236-122
דוא"ר: office.yachdav@gmail.com

מזכ"ל התנועה: אילן קוסמן
סמזכ"ל התנועה: ישראל שילה
ניהול תוכן: מקסים עובדיה
כותב תוכן: ראובן מילצקי 0583274742@gmail.com
עריכה: מרדכי רוזנברג

גרפיקה: שלומית כהן - סטודיו דינמי
dinami20.studio@gmail.com

© כל הזכויות שמורות לארגון הנוער 'יחדיו'

הממנונה על תחום המוגנות ביחדיו: הרב מוטי זולברג יעץ חינוכי.
נתן לפנות ישירות להתייעצות או דיווח בכל ענין לטלפון 054-5773002 או למייל: mottizol@gmail.com

ירחון פעילות
חודש אייר תשפ"ב

נושא החודש:

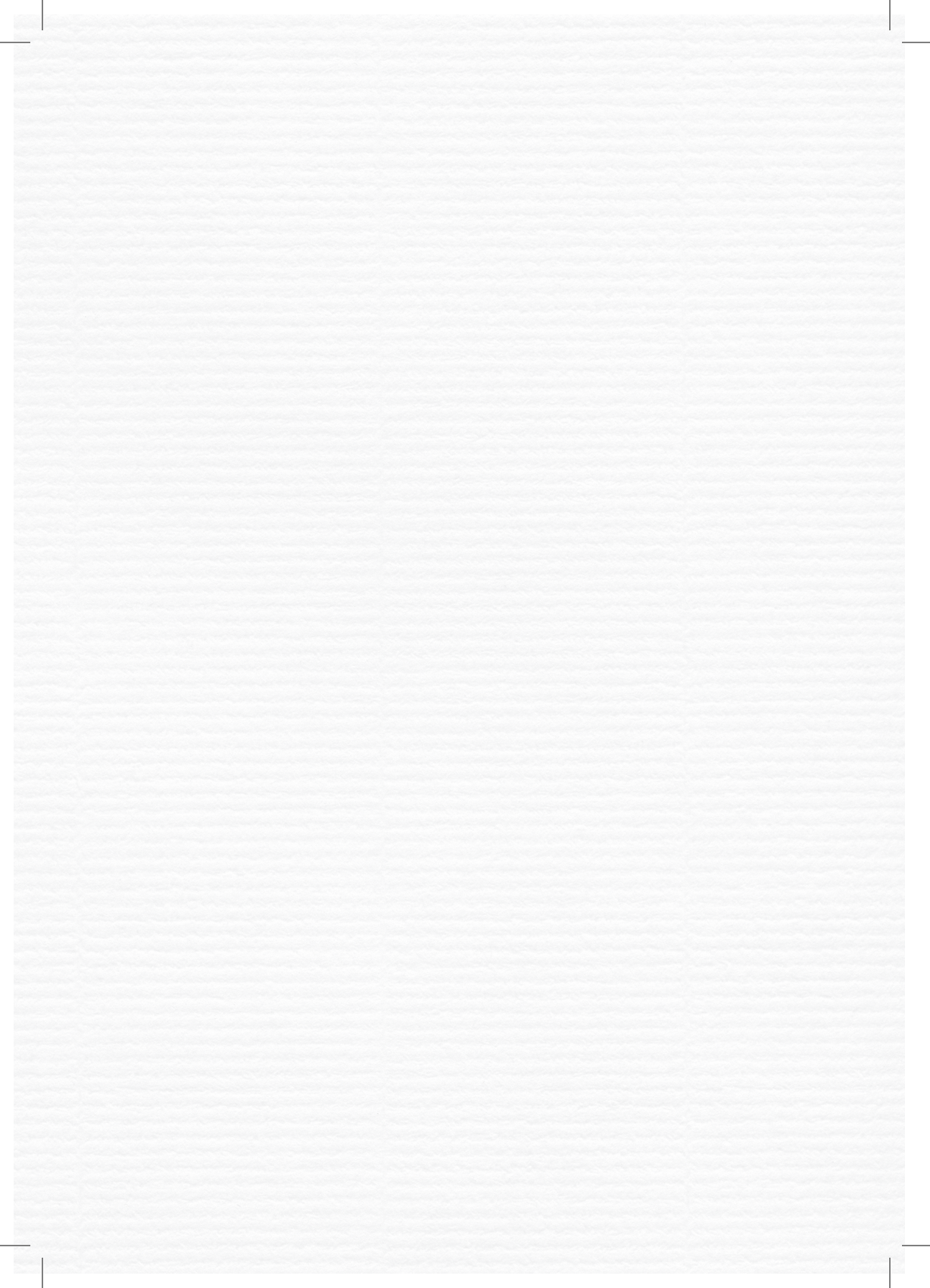
ההצלחה
בידנו!

מותאם לגילאי יסודי

יחדיו
ארגון נוער

ירחון פעילות 'יחדין' חודש אייר תשפ"ב | נושא החודש: ההצלחה בידנו

החודש, יש לנו גם ימים מיוחדים במעגל השנה:

ספירת העומר: נאריך בדבר חשיבות הכבוד זה בזה, לעילוי נשמת מ"ה הרוגי אסון מירון אשתקד.

ל"ג בעומר: נלמד על מהותו של יום ל"ג בעומר וניגע קצת בדרכיו של רשב"י.

רקע לנושא:

כולנו 'שואפים להצלחה', יום-יום, שעה-שעה. אך לא תמיד שמים לב כי ההצלחה נמצאת הרבה יותר קרוב משחשבנו.

לפעמים ההצלחה נראית כמו חלום רחוק, פסגה שכדי להגיע אליה נדרשים עמל ויזע כה רבים, עד שאנו מתייאשים ומפסיקים לשאוף. אבל האמת היא שההצלחה ממש כאן, אפשרית עבורנו וזמינה לכל אחד מאיתנו.

מטרות הנושא:

אם נצליח להחדיר בנו ובחניכים את ההכרה הזו - נהיה באמת קרובים להצלחה!

דרך להכרה הזו, נחלוף על פני תחנות חשובות בבין אדם לחבירו, ונשמח זה בהצלחתו של זה, כך נתקרב ביחד אל ההצלחה ונשפר את כל מהלכי החיים שלנו לטובה.

"ההצלחה בידנו!" זהו הנושא החודשי שלנו.

הגיע הזמן שאנו והחניכים שלנו נבין, שההצלחה נמצאת ממש מעבר לפינה, עלינו פשוט לגשת ולקטוף אותה. ההצלחה אינה חלום רחוק ובלתי ניתן להשגה, אלא אפשרות קרובה וממשית של כל אחד מאיתנו!

'כי קרוב אליך הדבר מאוד, בפוך ובלבבך לעשותו!'

לא נסתפק בסימאות, אלא נמצא את הדרך המעשית להגיע להצלחה. נכיר את הפוטנטל להצלחה בס"ד: נשיאה בעול עם השני, גם בלימוד וגם בכל ענייני העולם.

נלמד כי אין כמו 'כוח הרצון', להגיע להצלחה מובטחת.

נתבונן בכוחה וחשיבותה של החלטה, לשנות את כל החיים שלנו.

נדון במעלת העקביות והמשמעת העצמית, על מנת להגיע להצלחה.

נשמח ונעלוז בהצלחות קטנות ובכל התקדמות בדרך, כדי לקבל כוחות להמשיך ולהגיע עד ההצלחה הגדולה שתגיע!

נקבל כלי מיוחד להצלחה: סקרנות והקשבה...

שנן ונזכור את שלושת המטרות שלנו:

לחות חיי תורה מתוך שמחה ואושר, לקחת אחריות על עצמינו, ועל העתיד שלנו, לשאוף להצליח ולנצל את הפוטנציאל שלנו.

יהדיו

ביום הפעילות החדשי, כל הסניפים בארץ מבצעים פעילות באותו נושא, כאשר כל סניף בוחר לעצמו את אופי הפעילות. החודש, תתקיים פעילות שמחה במיוחד - תחרות תמונת השנה של 'יהדיו'!

יום פעילות חודשי:

תמונת השנה

מהלך הפעילות

כבר בתחילת החודש נציג את התחרות, כך שלחניכים יהיה זמן לתכנן ביניהם - איפה, איך, מתי ועם מי לצלם.

נחשוב על רעיונות מחוץ לקופסא, איך לכתוב את המילה 'יהדיו' באופן היפה ביותר (על ידי סידור החניכים באותיות, הכנת עוגה מיוחדת, שיירת אופניים, או כל רעיון אחר...).

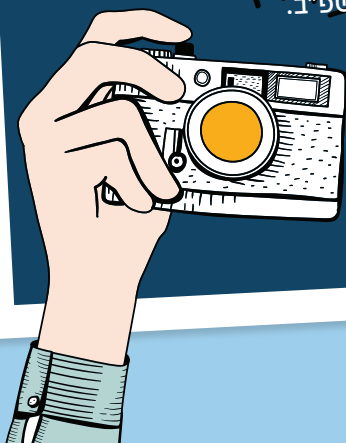
פרטי התחרות:

את התמונות יש לשלוח ע"י הרכז לכתובת המייל: maxim@shlavim.org.il

יש לשלוח עד ליום ראשון כ"א אייר תשפ"ב.

התמונות ייבדקו ע"י צוות שופטים, שלושת המקומות הראשונים, יזכו בפרסים יקרי ערך.

הנקודות שייבחנו ע"י צוות השופטים: השקעה, יופי, עבודת צוות.

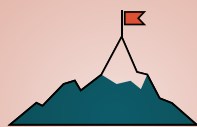
בהצלחה רבה!

מחכים כבר לראות את התמונה שלכם!

תוכן עניינים

2	יום פעילות חודשי תמונת השנה
5	מערך 1 שיטה להצלחה - נושא בעול עם חברו
13	מערך 2 כח הרצון
23	מערך 3 כוחה של החלטה
31	מערך 4 עקביות
39	מערך 5 כוחן של הצלחות קטנות
45	מערך 6 סקרנות בתורה
53	מערך 7 הקשבה לזולת - בסיס להצלחה
63	מערך מיוחד אסון מירון תשפ"א - המסר של ספירת העומר
71	מערך חגיגי מדוע שמחים בל"ג בעומר?

מערך 1

שיטה להצלחה נושא בעול עם חבירו

כל הצלחה, תלויה בסייעתא דשמיא.

לכל אחד מאיתנו יש משימות לבצע, מטרות להשיג, רצונות לממש. אנו עובדים ופועלים להגיע אליהם, אך אנו יודעים היטב כי עם כל הכבוד למאמצינו ופעולותינו, מה שקובע באמת את מידת ההצלחה - זה רק מידת הסייעתא דשמיא שנקבל.

לכן, נקבל היום כלי מושלם להגברת סייעתא דשמיא. דרך לקבל שפע מיוחד ומוגבר ממרומים, שתוביל אותנו בס"ד אל ההצלחה הממתנית לנו מעבר לפינה.

"נושא בעול עם חבירו" - זה הכלי שיבטיח לנו את ההצלחה, בסייעתא דשמיא.

שאלות לדיון

- מהי המעלה של 'נושא בעול עם חברו'?
- איך משיגים סייעתא דשמיא בחיים, בכל שלב?
- ומה הקשר בין זה - לזכרון הרוגי השואה, המלחמות והפיגועים?

תשובה

משה רבינו מגלה את סוד הסייעתא דשמיא

פרשת שמות חושפת את הסוד של הסייעתא דשמיא שתוביל להצלחה:

הפרשה מספרת על גלות בני ישראל במצרים, העבודות הקשה, השעבוד המכביד, גזירות פרעה האכזריות. משה רבינו היה פטור מכל אלה בהיותו בן לשבט לוי, ובכל זאת - בחר בהתנדבות מלאה לסייע לאחיו, להחזיק את ידיהם, להיות איתם בצרה. משה רבינו לא בא רק לסייע לאחיו במובן הפיזי, אלא הפסוק מציין (שמות ב, יא):

'וַיֵּצֵא אֶל אָחָיו וַיֵּרָא בְּסִבְלָתָם, רֹשִׁי מְבָאֵר שְׁנֵתָן עֵינָיו וְלָבוּ לֵהוּיֹת מֵיֵצֵר עֲלֵיהֶם...'

מעבר לסיוע פיזי בנשיאת הבלוקים, ערבוב הטיט או העמדת מבני הפירמידה, משה העניק לאָחָיו השתתפות אמיתית וכנה בצער, הקדשת זמן ותשומת לב לקושי שלהם.

המדרש מגלה (שמו"ר א, כז), שלכן זכה משה למעמד ההתגלות האלוקית הנשגב בסנה, שם בחר בו הקב"ה להיות הגואל של ישראל ונביא ה'. הואיל ומשה עזב את עסקיו וענייניו האישיים, ובחר לחוות את כאב אחיו, להשתתף בצערם ולחוש את צרתם, לפיכך ה' עזב את כל עיסוקיו ובחר לדבר עמו, למנותו למנהיג ישראל הנצחי, ולהיות אתו לסייעו!

כי כשיהודי חי וחווה את העובר על יהודים אחרים, ומקדיש זמן ותשומת לב להרגיש אותם ולחוש את העובר עליהם, הקדוש ברוך הוא בכבודו ובעצמו - מידה כנגד מידה - מסייע לו, פותח לו את כל השערים, מעניק לו כתר ויד להצלחתו!

הנשיאה בעול עם החבר, היא אחד מקנייני התורה המובאים בפרקי אבות (פרק ו משנה ו), כלומר - שהנשיאה בעול עם יהודים אחרים היא כלי ומפתח רב עוצמה לזכות בהבנת התורה, בקנין התורה, במדרגות ובמעלות התורה. כשיהודי נושא בעול עם חבריו, נפתחים לו השערים הרוחניים והגשמיים כאחד, והוא זוכה להגשים את שאיפותיו!

אנו אומה מאוחדת ומיוחדת, כולנו אחים! הבה נכניס יהודים נוספים לליבנו, נצטער בצרתם ונשמח בשמחתם, ונזכה ששערי שמיים ייפתחו בפנינו, וסייעתא דשמיא תתלווה בקביעות לכל מעשי ידינו!

איך נושאים בעול?

כשמישהו נופל על המדרכה, פשוט עוזרים לו לקום. חבר חלילה נפצע? מזעיקים אמבולנס. חבר מתקשה בלימודים? נקבע איתו לימוד לפני מבחן. לילד חסר חברים? נשב לידו בטיול השנתי. אחד שלא מביא אף פעם ממתק? ננדב לו ופלה או שנים משלנו.

אבל בנוגע לכאב הלב שאדם חש, חבר שנפגע כי צחקו עליו, נער שמתבייש בנכות ממנה הוא סובל, מישהו שלא מצליח להשלים פערים בכיתה, **כאן עלינו לא רק לעזור - אלא להרגיש אותו, להעניק לו הבנה והשתתפות!**

לפעמים אפשר לתת טפיחת שכם מעודדת, ובכך להעביר את המסר: אני איתך. אפשר לכתוב מכתב מחמם לב, או להתקשר להתעניין. כל יחס מצידנו, ישדר לחבר שאנו איתו, חשים את כאבו ומשתתפים בצערו.

נאמר פרק תהלים להצלחתו, ונתפלל לישועתו, גם אם הוא לא יידע על כך.

גם חבר שנראה 'מצליח', חרוץ בלימודים, מקובל בחברה, זקוק לנו. כאשר הוא עומד להתמודד במבחן פומבי, הוא ישמח לקבל מאיתנו מכתב או קריאת עידוד. אם הוא סס לחו"ל לחופשה, יהיה יפה מצידנו להיפרד ממנו במכתב קצר, ולקבל אות

ו בחמימות כשיחזור.

כשיהודי רוצה לישא בעול באמת - הוא תמיד ימצא מה לעשות כדי להקל, לחזק, להיות שותף בהקלה על ההתמודדות...

ובקיצור, מיד נשמח בשמחת החבר, ונשתתף בקושי שעובר עליו.

נשיאה בעול בבית

נקפיד על נשיאה בעול עם האחים והאחיות, ההורים וקרובי המשפחה. למה אמא מודאגת? אולי אכין לה שוקו חם? מה מטריד את אבא, אולי אציע לו עזרה? למה אחותי עצובה, אולי אסדר את חדרה ואשמח אותה?

פתאום, הבית יהפוך עבור כולנו למקום נעים הרבה יותר, ונתחיל לראות הצלחה בכל התחומים.

נשיאה בעול בלימוד התורה

חבר ענה יפה על שאלת המחנך? חברותא חידש חידוש בגמרא? חבר סיכם יפה את השיעור? נשמח בשמחתו, נפרגן לו, ונבקש ממנו עזרה וטיפים איך להצליח. נרגיש תמיד: 'הַצְלַחְתּוּ - הַצְלַחְתּוּ'! אנו מתפללים כל יום לפני הלימוד "אל ישלנו חברי בדבר הלכה, ואשמח בהם"! זהו חלק מהמתכון להצלחה בלימוד.

הקשר לשואה וליום הזיכרון

מיליונים רבים מאחינו נהרגו בשואה ועוד עשרות אלפים נהרגו בפיגועים ובמלחמות שאירעו על אדמת ארצינו הקדושה. בני משפחתם סובלים יום-יום מהאובדן! בשלהי חודש ניסן ובתחילת חודש אייר, מציינת המדינה את ימי הזיכרון, והרגשות גואים בקרב רבים מבני המשפחות.

אמנם, משפחות חרדיות רבות אינן מציינות את ימי הזיכרון הלאומיים, והם עולים לציון יקיריהם ביום היארצייט (יום האזכרה השנתי), לומדים משניות ואומרים תהלים. וכן את יום השואה רבים מציינים ב'יום הקדיש הכללי' בעשרה בטבת, ולא בחודש ניסן בו אסור להספיד - עם זאת, עלינו להיות רגישים לכל מי שמציין את הימים הללו, ולשאת עמו בעול הצער והאובדן.

מקבץ סיפורים | גזרתי ישראל נשאת בעול

1. מדוע הצטער הרבי מנדבורנה?

היה זה בתום ימי שמחת נישואי בתו של כ"ק האדמו"ר מנדבורנה זי"ע. הגאון רבי שמואל צבי קובלסקי זצ"ל ניגש לרבי, ואמר כי חש שהשמחה היתה מיוחדת, כל הקהל היה נתון בהתרגשות עילאית...

הגיב לו הרבי: 'אומר לך את האמת, דווקא אני לא הצלחתי לשמוח כראוי...' הרב קובלסקי היה המום, ומבטו כמו זעק: 'למה? מה העיב על הרבי ביום שמחתו?'

הסביר לו הרבי: 'לפני זמן מה, התייעץ עמי מישהו לגבי ניתוח מורכב. אחרי דיון ארוך ולמרות הסיכונים, הוריתי לו בנסיבות העניין לבצע את הניתוח,

ושמחתי לשמוע אחר כך שאכן הניתוח הצליח. אלא שביקשתי ממנו לדווח לי מדי יום על התקדמות ההחלמה, וכבר כמה ימים חלפו ולא קיבלתי כל עדכון, עד שהתחלתי לדאוג ממש לשלומי...!

הרבי נשא את עיניו הטובות, והסביר: 'למרות שזו היתה שמחת נישואי בת, לא הצלחתי לשמוח כראוי... דאגתי וחרדתי לשלומי של אותו יהודי, והדאגה העיבה על שמחתי ברגעים המרגשים ביותר...'

2. מדוע פרץ ר' אברהם בריקוד?

מתוך הספר 'יחי ראובן' מאת המגיד הגה"צ ר' ראובן קרלנשטיין זצ"ל (פרשת שמות):

רבי אברהם גרודז'ינסקי ז"ל הי"ד, שימש כמשגיח בישיבת סלבודקה בחוץ לארץ, והיה נוסע מעת לעת לאסוף כספים עבור החזקת התורה בישיבה.

פעם שהה באכסניה מרוחקת. השעה היתה עשר וחצי בלילה, שלוה ושקט באכסניה. לפתע בוקעים רעשים מחדרו של ר' אברהם, ומעירים את בעל הבית מנמנומו בדלפק הקבלה.

מה קורה שם בחדר? הוא תוהה. מי עורך מסיבה בחדרו של הרב הרציני?

ניגש בעל הבית אל החדר, ומתפלא להבחין ברבי אברהם, רוקד ומפזז כאחרון הצעירים העלויים... האורח רוקד ומנגן לעצמו - רוקד ושה... חלפו חמש דקות, עשר דקות, רבע שעה, והשירה לא פוסקת...

למחרת, הסביר לו רבי אברהם: "בסלבודקה הרחוקה, התקיימה חתונה של אחד הבחורים. לא יכולתי להיות שם, אבל מה הנפקא מינה? כל כך הרגשתי את השמחה של החתונה, של החתן של הכלה, ושל ההורים המאושרים... מה זה משנה איפה אני נמצא? רקדתי כאן מתוך שמחה!"

3. החתן בעצמו

עוד סיפר ר' ראובן קרלנשטיין זצ"ל:

בהיותי באמריקה, פגשתי יהודי יקר שלמד בברכותו בישיבת פליטי שואה שהוקמה לאחר המלחמה. ראש הישיבה היה רבי מרדכי פורגמנסקי זצוק"ל, שגם הוא ניצל בנסי נסים מהמלחמה.

בישיבה ההיא התאספו פליטים מכל מיני ישיבות, ומדי פעם היתה מתקיימת חתונתו של אחד מהם. כל חתונה כזו, היא עוד ניצחון של העם היהודי על אויבו שביקשו לכלותו... עוד יתום בודד שמקים בית נאמן בישראל על אדני התורה...

רבי מרדכי עצמו - ראש הישיבה, עדיין לא זכה להינשא בעצמו... ראש ישיבה, אבל בחור. כאשר היה מגיע לחתונות כראש ישיבה, ישב ב'מזרח' עם החתן.

והנה הגיע העת, וגם הוא מצא את זיווגו. בעת שמחת החתונה ישב למעלה, באותו מקום שישב תמיד ליד החתנים, ועתה הוא החתן... משום מה ההבעה שלו היתה סטנדרטית לכאורה, כמו בכל החתונות.

סיפר לי התלמיד: "אני מסתכל על הרב'ה, הוא יושב כרגיל כתמיד ללא שינוי. נגשתי אליו ואמרתי לו בהתלהבות: 'ראש ישיבה! עכשיו זה החתונה שלכם בעצמכם!'

'תאמין לי' השיב ראש הישיבה, 'חתונה שלי או חתונה של מישהו אחר - שוות אצלי. אין לי נפקא מינה...!'

ממשיך אותו תלמיד לספר: "אחרי החתונה נולדה לי בת, ראש הישיבה רצה לבוא אלי לביקור. כאשר הגיע והראינו לו את הילדה, החזיק אותה בידיו, ואז התחיל לרקוד בחדר הגדול במהירות רבה - הלוך ושוב, הלוך וחזור, וצעק: 'עס איז מין קינד!' - זו הילדה שלי, זו הילדה שלי! כך הרגיש בשמחת השני.

משחק | אהבה ללא תנאי!

משפט פתיחה:

שני משחקים מהנים בהם נחוה באופן מעשי את תחושת האמפתיה והאכפתיות לזולתנו.

הסבר כללי:

בשלב הראשון נעלה דילמות מעשיות בנושא האכפתיות ונדון בהן. בשלב השני נשחק "סיפור שבור", ונראה את כוחה של מילה אחת לשנות דברים.

חומרים נדרשים:

- מסקינטייפ (סליל דבק נייר להדבקה על הרצפה).
- דף שורות A4.
- מכשירי כתיבה.

הסבר מפורט בשלבים:

שלב א - פירמידת האכפתיות

1. בעזרת המסקינטייפ, מסמנים על הרצפה 5 פסים, אחד אחרי השני. הפס הראשון הוא הארוך ביותר, והאחרון הקצר ביותר, בצורת פירמידה.
 2. בתחילת המשחק, כל החניכים עומדים על הפס הראשון (הארוך).
 3. המדריך קורא שאלה מתוך השאלות הבאות, וכל מי שעונה באופן חיובי לשאלה, או מוצא פיתרון לבעיה, רשאי להתקדם פס אחד קדימה.
 4. **השאלות למשחק:** [אפשר ורצוי להוסיף שאלות משלכם].
- משלוח פירות וירקות הגיע לדלת בית השכנים, הסחורה עומדת בשמש. האם תעשו משהו?
 - אתם צועדים במסדרון תלמוד התורה, ומבחינים שבקצה המסדרון יש פח אשפה זרוק באמצע הדרך. אבל, אתם ממהרים להגיע לשיעור בזמן. איך תדאגו לפיתרון המצב?

- המנהל העיף חבר מהכיתה עד שיבקש סליחה מהמורה. מה תעשו?
 - חבר מתקשה בהכנת שיעורי בית, הוא גר במקום רחוק מביתכם ולא תוכלו ללמוד איתו למבחן. מה תוכלו לעשות למענו?
 - חסכתם מאה וחמישים שקלים, לקנות מוצר מסויים שהרבה זמן חסר לכם. האם תתרמו חלק מהכסף לצדקה?
 - שכן מבוגר צועד לכיוון הבניין עם סלים כבדים. הוא מתקשה בשמיעה, ולא שומע את הצעת העזרה שלכם. מה עושים?
5. החניכים שהגיעו לפס האחרון, הם אלופי הערבות ההדדית!

שלב ב - סיפור שבור

מעבירים דף בין החניכים, כל חניך רושם בדף שורה אחת, וגולש לשורה השניה עם המילה האחרונה.

לדוגמה: החניך הראשון כותב: 'אבי הלך אתמול למכולת וראה חתול', הוא רושם בשורה הראשונה את כל המשפט חוץ מהמילה 'חתול' אותה הוא רושם בשורה השניה.

אסור לחניך אחד לראות מה החניך השני כותב.

כעת החניך מקפל את הדף כך שיראו רק את המילה בשורה השניה - 'חתול'.

כעת על החניך השני להמשיך את השורה שחילה ב'חתול', ולסיים במילה אחת בושרה הבאה, לקפל ולהעביר הלאה.

כך כל חניך ממשיך את תחילת השורה שכתב קודמו.

בסוף, פותחים את הקיפולים וקוראים את כל הסיפור המוזר שיצא...

תובנה:

תראו מה מילה אחת עושה. מילה אחת יכולה לשנות עולם שלם. 'בוקר טוב' אחד לחבר יכול להאיר לו את כל היום.

מילה טובה אחת, מרפאת יותר ממאה תרופות!

כח הרצון

ההצלחה ניצבת כאן לפתחינו, ומחכה שפשוט נקטוף אותה.
כדי לקחת איתנו את ההצלחה, אנחנו צריכים פשוט: **לרצות!**
לרצות להצליח.
זהו כוח הרצון, שמעניק לנו את ההצלחה.
על ידי שרוצים משהו חזק מאוד, שואפים אליו, ואז - מתאמצים
ומקבלים אותו.
אז קדימה: מהו הדבר שאתם רוצים?

שאלה לדיון

בפרשת ויחי, יעקב אבינו מברך את בני יוסף במילים 'בך יבורך ישראל לאמור: ישימך אלוקים כאפרים וכמנשה' (בראשית מח כ). ואכן, כל אדם מישראל מברך את בניו (בליל שבת ובערב יום כיפור), שהם יהיו כמו אפרים ומנשה.

נשאלת השאלה: למה לא יברך אדם את בנו שיזכה לגדול ולצמוח בעצמו, להיות צדיק וגדול בתורה? למה להיות כמו אפרים ומנשה, כמו מישהו אחר? וכי הברכה לא יכולה לחול בלי דוגמא ממישהו אחר?

תשובה

דבר ראשון - לשאוף

מסביר הרב אשר קובלסקי שליט"א: יעקב אבינו טומן בדבריו מסר חשוב מאוד, הדרכה לחיים לצאצאיו כולם: כדי להגיע רחוק בחיים, כדי להתפתח לרמות הגבוהות של עובדי השם ויראי אלוקים, עליכם לקבוע לעצמכם 'יעד', לרצות להגיע לאנשי הדוגמא - הלא הם אפרים ומנשה. שאו עיניכם והביטו אל דמויות ההוד כאפרים וכמנשה, ושאפו להגיע אליהם ולקצה דרגתם! וע"י שתשאפו ותרצו כל כך חזק להגיע אליהם - תצליחו!

שאיפה ברורה ומוגדרת היטב, שהדוגמא שלה חיה מול העיניים, יוצרת תמריץ, מאפשרת מדידה כל העת - האם אני מתקרב ליעד או מתרחק ממנו? היא נותנת לנו את הכלים לבדוק, עד כמה באמת התקדמנו, או שחלילה נותרנו תקועים. כאשר היעד ברוך, השאיפה מסומנת, המטרה ידועה ומובהקת, הכל הרבה יותר קל!

אמרו חכמים "אין דבר העומד בפני הרצון". כך מופיע בזהר הקדוש (תרומה קסב). "כל מילין דעלמא לא תליין אלא ברעותא דליבא" וביאר בשו"ת באר שרים (ח"ד סו"ס מה), שתרגומו: "כל ענייני העולם אינם תלויים אלא ברצון הלב".

צעירים? ילדים? זה הזמן לקבוע מטרות, ולחתור אליהם!

רעיון זה בא לידי ביטוי בסיפור המפורסם המובא בפרקי דרבי אליעזר (א, א), על אליעזר בן הורקנוס:

סיפור מהגמרא | אליעזר והורקנוס

אליעזר היה בנו של הורקנוס, איש עשיר מאוד ואחד האנשים החשובים באותה תקופה.

יום אחד, חרש אליעזר בה, וסייע לעבודת אביו, אך לפתע הוא החל לבכות.

שאלו הורקנוס אביו: "מדוע אתה בוכה? אם חם לך על הה, אעביר אותך למטה, אל המישור". אליעזר התחיל לחרוש במישור, אולם גם שם הוא בכה.

"מה לך, כי תבכה?" תמה הורקנוס.

"אני רוצה ללמוד תורה", ענה אליעזר. אבל הורקנוס לא הקשיב למשאלה הזו. זה היה נראה בעיניו בזבוז זמן... הוא האמין בעבודה, בהצלחה כלכלית, לא בישיבה בבית המדרש. אליעזר בכה ובכה, עד שבא אליהו הנביא ואמר לו ללכת לירושלים ולחפש את רבי יוחנן בן-זכאי, החכם הגדול ביותר באותו הזמן.

אליעזר הלך לירושלים - וכפי שניחשתם - התחיל לבכות. "אני רוצה ללמוד תורה".

רבי יוחנן בן-זכאי שאל: "לא לימדו אותך אפילו לקרוא קריאת 'שמע'?"

"לא", הייתה התשובה.

לימדו החכם הגדול רבי יוחנן בן-זכאי את אליעזר את התורה מהתחלה, ממש מכיתה א'. אט-אט הם למדו ולמדו, עד שקלט אליעזר את כל הדברים הבסיסיים, קריאת שמע, כשרות ושבת.

ואז אמר רבי יוחנן בן-זכאי "טוב מאוד, אליעזר. הצלחנו במשימתנו. כעת הגיע זמןך ללכת".

אליעזר התחיל לבכות: "אני רוצה ללמוד עוד תורה!"

רבי יוחנן בן-זכאי לימד אותו את כל התנ"ך וכל התורה שבעל פה, כולל משניות והלכות, ולאחר זמן מה שוב אמר "אליעזר, הגיע זמןך ללכת".

אליעזר שוב בכה ואמר "אני רוצה ללמוד עוד תורה!"

וכך המשיך ללמוד תורה, בעודו יושב בירכתי חדר הלימוד. עד כי הגיע לדרגה גבוהה מאוד, והפך לאחד מגדולי התנאים הקדושים.

יום אחד, באופן בלתי צפוי, נכנס פנימה אביו, הורקנוס. רבי יוחנן בן-זכאי הורה

לאליעזר לעבור לקדמת החדר ולדרוש בפני כולם בקול רם.
 משראה הורקנוס את הכבוד הגדול שרוחשים גדולי הדור לבנו אליעזר, המתין
 שאליעזר יסיים, ואז התרומם הורקנוס ממקומו ובעודו זורח מגאוה, אמר:
 "אליעזר, בתחילה רציתי להוריש את רכושי לכל בניי, חוץ ממך, ולהדריך
 מנכסיי. אבל כעת אני עומד לתת את כל אשר לי, לך ורק לך!"
 אליעזר השיב: "אבי, אילו חשקה נפשי בכסף וזהב, הייתי נשאר לעבוד בחווה.
 משאת נפשי היחידה היא התורה".
 וכך הפך רבי אליעזר בן הורקנוס למנהיג בדורו, עד כי הפך לרבו הגדול של
 רבי עקיבא גדול התנאים.

תובנה !

קיימים קשיים רבים בסיפור זה:

- כיצד ייתכן שהורקנוס, איש יהודי עשיר, לא לימד את בנו תורה כלל?
- מדוע הכריח הורקנוס את בנו לבצע את עבודת הכפיים הפשוטה של חרישת האדמה? הרי יכול היה לשכור פועלים שיחרשו את האדמה ולמנות את בנו למנהל העבודה שלהם?

ענה על כך הרב נח ויינברג זצ"ל:

לאליעזר היה ראש אטום - הוא היה קשה תפיסה.

כמובן שהורקנוס שכר מורים לבנו! אולם אפילו המורה הטוב ביותר לא הצליח להחדיר 'קריאת שמע' לראשו האטום של אליעזר! בתור אב, מה היה אמור הורקנוס לעשות עם בן שכזה? להפוך אותו למנהל עבודה? ברור שלא! הברירה היחידה שעמדה בפניו הייתה לתת לו מחרישה - לפחות כך יכול היה אליעזר להביא איזושהי תועלת, ולא לשבת בטל חלילה.

אולם, אליעזר בכה: "אני רוצה ללמוד תורה!"

רבי יוחנן בן זכאי ראה שהוא משתוקק ללמוד, ולימד אותו את הבסיס. אולם כשנוכח שהוא משתוקק עוד ועוד, הצליח לגדל וללמד אותו, עד שנהפך לתנא גדול וקדוש.

כי אם רק ירצה וישתוקק, גם האדם האיטי ביותר יכול להגיע לגדולה!

אתה צריך לחלום על מטרה בחיים, ולשאוף להגיע אליה בכל כוחך, כך תצליח.

סיפור | היתום שהתקבל

הסיפור המצמרר הבא, התרחש לפני כשמונים שנה. בבית קטן ומט ליפול בשולי ניו יורק, התגוררה אלמנה יהודיה עם בנה הצעיר. לא היו לה אמצעים לשלחו לתלמוד תורה, ששכן אז בקצה השני של השכונה, מרחק כעשרים דקות נסיעה.

לכן, הילד גדל והתחנך במוסדות נוכריים, נשמה אבודה בין המוני גויים אמריקאים. רק בשעות אחר הצהריים, לימדה אותו אמו מעט תפילות ומנהגי יהודים, אך יותר מכך לא ידע דבר...

בהגיעו לגיל 12, שמע הילד כי יש מוסדות חינוך לתפארה בהם ילדים יהודים עוסקים בתורה, ואלה ממוקמים בקצה השני של השכונה. בכל לבו שאף להצטרף לילדים העוסקים בתורה בחדווה בשנות ילדותם, אך היה ברור לו שהדבר אינו אפשרי. לאמו אין פרוטה לפרוטה, הנסיעה עולה הון רב - יחסית למושגיה, הימים ימי שיא החורף, ואפילו מעיל אין לו...

ובכל זאת, גחלת הרצון הפנימי בערה בו, לא נתנה לשאיפתו להידחק. הוא החל לדבר על לב אמו כי תסכים לתת לו ללכת רגלית אל המקום בו יזכה לעסוק בתורה. אך היא לא מיהרה להשתכנע... איך יסתדר בקור הנורא בלי פרוטה בכיס? איך ישרוד ימים ארוכים בסביבה קרה ומנוכרת?!

אך אש הרצון שבערה בעיניו של הילד, סופה שהתלקחה גם בליבה של אמו. היא נענתה לתחנוניו, ואיפשרה לו לצאת לדרך הארוכה, בואכה ה'חיידר' בו עוסקים בתורה.

שלג זלעפות יורד על הארץ, ילד קטן כבן 12 הולך לו בין הקרחונים, יוצא לדרך שאורכה למעלה משעתיים הליכה! הקור מכה, הרוחות נושבות בעוז, השלג אינו פוסק, ורק ילד יהודי אחד ממשיך לצעוד בעוז ובגאון. גחלת הרצון שבו כבר התלקחה והפכה ללהבת ענק, שהמיסה את השלג וחיממה את לבו לכל אורך הדרך.

'אני רוצה ללמוד תורה, רוצה להכיר את התורה!' - שב ואמר לעצמו פעם אחר פעם, מזרז את צעדיו.

קרוב לשעתיים וחצי הלך הילד, חוצה את שכונת 'ויליאמסבורג' מן הקצה אל הקצה. הסוודר שעליו כבר רטוב, עצמותיו רועדות מקור, שיניו נוקשות זו לזו, אך מבטו נחוש, רצונו כנה, בוער מבפנים.

הוא מגיע לבניין הת"ת, וחיש מהר ניגש לחדר המנהל, נוקש בדלת בעדינות ובנימוס, וכשזו נפתחת - הוא ממחר להיכנס.

'שלום, אני רוצה ללמוד תורה!' - צייץ הילד לעבר המנהל בפנים קורנות.

מימיו לא הגיע אליו ילד בצורה כזו, מעולם לא נתקל בילד גלמוד שהגיע לבד, מבקש לזכות בתורה...

המנהל ההמום לא ידע את נפשו וביקש לעשות סדר: 'לאיזו כיתה אתה מבקש להיכנס? היכן אתה אוחז בלימודיך? על מה אפשר לבחון אותך כרגע?' - שאל מבולבל.

אך הילד, מבולבל עוד יותר, רק משך בכתפיו ואמר 'אינני יודע... אינני יודע דבר, אינני יכול להיבחן על כלום. אולי קצת על סידור'...

'סידור?!' - תמה המנהל לעומתו, רק עכשיו הבין עם מי יש לו עסק'...

'ראה נא, ידידי הצעיר. סידור לומדים רק בכיתה הזאטוטים ממש, ואתה כבר ערב בר מצוה. לא נראה לי שהדבר מתאים עבורך!' - פסק המנהל, ובכך חשב שתם העיסוק בילד המוזר משהו שנקלע לפניו בעיצומו של יום...

אך כח הרצון של הילד, היה חזק מכל תמיהה של המנהל: 'אין דבר!' - פסק הילד בן ה-12, 'אשמח להיכנס אפילו לכיתה הזאטוטים!'

המנהל לקח את הילד עמו, הראה לו את כיתה הזאטוטים הצפופה, ואמר: 'ראה, אפילו כסא מיותר אין כאן. אין לי מקום בשבילך! מצטעה, אבל לא תוכל להתקבל ללימודים אצלינו'.

הילד בהה בכיתה בעיניים לחות מדמעות, הוא השתוקק להצטרף ללומדים בה, אך הבין כי המנהל מסרב לשתף עמו פעולה, למרות רצונו הכנה.

הוא ביקש מהמנהל:

'הבנתי שאין מקום, ואני כבר שב לביתי. רק אבקש שהמנהל ירשום לי אישור על פרטי כל הסיפור הזה, כי הייתי כאן, ביקשתי להצטרף ללומדי התורה, הייתי מוכן אפילו להיכנס לכיתה של הזאטוטים, עשיתי הכל כדי להגשים את שאיפתי, אך לבסוף - אין לי מקום'...

'למה לך אישור כזה?' - השתומם המנהל.

נענה הילד ואמר: 'ראה נא. אני יתום, ולבטח ביום שאעלה לבית דין של מעלה, ישאלני אבי למה לא עסקתי בתורה, למה לא עשיתי הכל לזכות בתורה. צריך אני אישור בכתב, למען יהיה לי במה להוכיח לאבי ז"ל כי אני

שאפתי, רציתי, נכספתי, ניסיתי, התאמצתי, התמסרתי, עשיתי הכל - ולמרות זאת נותרתי מחוץ למשפחת לומדי התורה!

זהו, עכשיו המנהל נשבר. הוא באמת סידר לילד את האפשרות ללמוד בכיתת הזאטוטים, להתחיל מאל"ף בי"ת...

הילד התמסר לחלומו האחד והיחיד - לעסוק בתורה.

העיד רבי צבי מאיר זילברברג שליט"א שסיפר את הסיפור - כי לימים הפך אותו ילד לתלמיד חכם גדול, מרביץ תורה לרבים ומוסר שיעורים הנשמעים בשקיקה.

! תובנה

כל זאת - לא כי גדל בבית כזה, לא כי היה בן להורים כאלה, לא כי היה בעל כשרונות דגולים וגם לא כי למד במוסדות הטובים ביותר... אלא רק בזכות כח אחד שבער בו - כח הרצון. הכח שהניע אותו ללכת שעתיים וחצי בקור מקפיא, להתעקש עם המנהל, להילחם בהחלטתו שלא לאפשר לו להיכנס לכיתה.

כשכח הרצון כה חזק - אין משהו שיכול לעמוד בפניו!

הפעלה | זמן לחלום

משפט פתיחה:

זה הזמן לחלום... שעת דמיון עשירה, ממנה תצאו עם חזון וצמיחה.

הסבר כללי:

מעלים על גבי הכתב את החלומות האישיים, ואת דרך הפיכתם למציאות. יחד מנסים להגשים חלומות!

חומרים נדרשים:

- מכשירי כתיבה.
- טבלה מצורפת, לשכפל לכולם.

הסבר מפורט בשלבים:

1. כל אחד בתורו ממלא את הטור הראשון בטבלה, ובו ארבעת החלומות הגדולים שלו בחייו. החלום החזק ביותר - בשורה הראשונה, וכך הלאה, לפי עוצמת השאיפה.
2. לפי התור, כל אחד משתף בקול את כולם בחלום הראשון והגדול שלו.
3. שאר החברים מייעצים לו, איך יוכל להגשים את החלום ולהפכו למציאות? כולם מציעים רעיונות.
4. בעל החלום בוחר את הרעיון המתאים ביותר עבורו למימוש החלום, אותו הוא רושם בטור השני בטבלה.
5. כך ממלאים את הטבלה, ומנסים להפוך החלום למציאות.

הערות:

- א. שים לב לחלומות של החניכים, לפעמים עומדים מאחוריהם דברים משמעותיים בחיי החניך.
- ב. נוכל להציע לחניך חלומות גדולים, שכדאי וראוי לחלום עליהם.

ג. נשתדל להתמקד בחלומות משמעותיים לחיים, כמו "אני רוצה לסיים את כל הש"ס עד גיל עשרים", או "אני חולם להיות מנהל בית ספר", או "אני חולם לנהל את מערך הילדים המתנדבים בגמ"ח החסד השכונתי". בשורות הבאות אפשר גם חלומות נקודתיים כמו "אני חולם לקנות מתנה נאה לאבי ליום הולדתו".

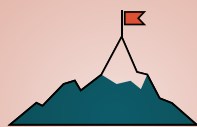
תובנה:

לעולם אל תפסיקו לחלום! רצון עז ושאיפה עמוקה, הם הדרך הנכונה להתקדם בחיים.

טבלת החלומות שלי:

חלום 4	חלום 3	חלום 2	חלום 1	
				מה החלום שלי?
				מי/מה יכול לעזור לי להגשים את החלום?
				מה אני מחלים לעשות כדי לקדם את החלום:

מסלול 3

כוחה של החלטה

אנחנו ממש קרובים להצלחה. כבר עבדנו על חיזוק הרצון והצבת שאיפה, עכשיו אנחנו מתקדמים ל: **קבלת החלטה!**
בכל מצב בו אנו נמצאים, בכל דרגה, עלינו לקבל החלטה. אפילו החלטה קטנה, אבל החלטה נחושה.
כל החלטה, משליכה רבות עלינו ועל העתיד שלנו.
הבה נתעמק בכוחה של החלטה, להביא להצלחה גדולה בחיים.

שאלות לדיון

מהו 'כוח הבחירה'?
האם יש קשר בין 'החלטה' לבין 'הצלחה'?
מה ערכה של החלטה קטנטנה, כמו לקום בבוקר 5 דקות מוקדם יותר?

תשובה

כל אחד מאיתנו קיבל מתנה מיוחדת לידיו: **כוח הבחירה**. זהו הכח לבחור לעשות בכל רגע מה שאנו רוצים. הכח להחליט בעצמינו על עצמינו.

כשנתן הקב"ה לאדם הראשון את הכוח העצום - כוח הבחירה, הדריך אותו כיצד לנהוג בו. כדברי המדרש (קהלת רבה פרשה ז): "בשעה שברא הקב"ה את אדם הראשון, נטלו והחזירו על כל אילני גן עדן, ואמר לו 'ראה מעשי כמה נאים ומשובחין הן, וכל מה שבראתי בשבילך בראתי, **תן דעתך שלא תקלקל ותחריב את עולמי!**'"

אנו מקבלים כל יום החלטות רבות מספוא, כל החלטה כזו משפיעה עלינו, וגם על כל הסביבה שלנו! על כל אחד ואחד מאיתנו לתת דעתו על מעשיו, להבין את התוצאות האפשריות, ולכלכל את צעדיו בתבונה, לוודא שמעשיו לא יגרמו חלילה חורבן והרס, אלא ההיפך - בניה והתעלות. הקב"ה האמין בנו והפקיד בידינו את כוח הבחירה, הבה ננהג בו בתבונה ובאחריות.

דוגמה: אני מחליט לנסוע היום לתלמוד תורה באופניים, ולא באוטובוס. כתוצאה מהבחירה שלי, ייתפס מקום חניה נוסף לאופניים... הנער שיגיע אחריי לתלמוד תורה לא ימצא מקום להחנות את אופניו ולכן יקשור אותן לעמוד תאורה... טכנאי חברת החשמל שיגיע לתקן את עמוד התאורה, ימצא את הגישה חסומה ויבקש ממנהל הת"ת לאתר את בעל האופניים... המנהל יכריז ברמקול וכל השיעורים יפסקו לחצי דקה... מחנך אחד ישכח היכן אחז לפני ההכרזה ברמקול... וכך הלאה... בחירה אחת שלי, גררה שרשרת של תוצאות המשפיעות על אנשים רבים, לאורך שעות רבות.

כח הבחירה, הוא כוח אדיר שאנחנו מחזיקים בידינו.

הקב"ה מצפה להחלטות שלנו. הוא מצפה מאיתנו לבחור נכון, לעשות בכל רגע את המעשים הנכונים, ולהשפיע טוב על כל סביבתנו.

נתאר לעצמינו אדם שמתפלל להצלחה, שואף להצלחה וחולם עליה, ואכן הקב"ה

מסייע בידו ומקרב אותו אל ההצלחה. אבל, הוא עדיין לא מצליח! למה? כי חסר רק דבר אחד: החלטה! החלטה של האדם לגשת ולקטוף את ההצלחה, לעשות את המעשה הנכון ולהגיע אל היעד.

הקב"ה רוצה שההצלחה תהיה שלנו, שאנחנו נגיע אליה בעצמינו, והוא משאיר בידנו את ההחלטה.

כל החלטה, אפילו קטנה ביותר, היא משמעותית מאוד. כמו יריית טיל, שאם מכוונים אותו בסטייה של כמה מילימטרים, הוא יגיע ליעד לא נכון במרחק עשרות קילומטרים מהיעד! כל החלטה קטנה היום, יכולה להשפיע מאוד על העתיד שלנו.

בכל דור יש קריאת 'מי לה' אליי!

פעם פנה החפץ חיים לתלמידו הרב שוואב, ושאלו "מדוע אני כהן ואתה ישראל?" ענה הרב שוואב בתמיהה: "משום שאביו של מרן היה כהן, ואילו אבי היה ישראל". המשיך החפץ חיים לשאול "וזאת למה?" וענה: "משום שלפני אלפי שנים, סבא של סבא של סבא שלי קיבל החלטה אחת נכונה, ואילו סבא שלך, לא. היה זה כאשר פנה משה רבנו לכלל ישראל בקריאת 'מי להשם אלי' (אחרי חטא העגל). מי נענה לקריאתו? שבט לוי, ולכן זכו לקבל את עבודת המקדש".

"צא ולמד מה גורם לדורי דורות: מעשה אחד נכון בזמן הנכון!"

המשיך החפץ חיים ואמר, שבכל דור ודור שולח הקב"ה קריאה ממרומים 'מי להשם אלי'. הבה נקבל את ההחלטה הנכונה!

לסיכום:

ההחלטה, היא זו שתביא אותנו להגשמת השאיפות. החלטה גדולה, או החלטה קטנה, כל החלטה נכונה היא התקדמות גדולה שמביאה את ההצלחה לידיים שלנו. הבה נעבור מדיבורים, למעשים. מהתלהבות, להחלטת בטח!

סיפור 1 | הרב אלישיב וההופעה

היה זה בשנות צעירותו של הרב אלישיב. קירות ירושלים העתיקים כוסו במודעות ענק המבשרות על בואו של החזן הדגול ר' יוסלה רוזנבלט, שאמור לשבות בירושלים וינעים בקולו את התפילות בבית כנסת 'החורבה' שברובע היהודי. רבינו, שהיה אז אברך צעיר, ראה את המודעות והתלהב.

הוא חיבב מאוד חזנות, וחפץ ללכת לשמוע את החזן העולמי הנודע שהגיע לביקור נדיר בירושלים. אך אז החל ויכוח סוער בתוכו. קול אחד אומר לו: "יוסלה הינו חזן דגול ויר"ש, ומדוע לפספס הזדמנות נדירה?" ומצד שני עולה קול נוסף ואומר: "בשביל זה לסגור גמרא ולנדוד עד ביהכ"נ החורבה?"

הרב אלישיב החליט לוותר על התענוג, ושם את עקבותיו לעבר בית המדרש הקטן שליד ביתו. אך בדרכו, הבחין ברבים הצועדים הפוך ממנו, לכיוון הרובע היהודי... שוב התעורר קול בתוכו: "הן אנשי ירושלים אנשי צורה הם, והולכים הם בהמוניהם לעבר החורבה, ולמה אגרע?" בעוד השאלה מהדהדת בתוכו, החליט רבינו להצטרף אף הוא להתענג מסלוליו של החזן הנודע, והחל עושה את דרכו, עד שהגיע סמוך ונראה לבית הכנסת החורבה. אוזניו כבר קלטו את קולו הרם של החזן המופלא, והוא התרגש מאוד, אך באותו רגע קפץ על עומדו.

"מזה להתרגש?" תוהה הוא מול עצמו בזעזוע, וכי ייתן להכניס בנפשו הזכה רגש אחר במקום רגש של לימוד הגמרא? על אתר שב על עקבותיו בהחלטה נרגשת ודרמטית "מקומי הוא בבית המדרש מול הגמרא!" לימים, תיאר שההחלטה הזו הדביקה את נפשו לתורה לחלוטין. היותור הרגע זה, קיבע את נפשו לתמיד בתוככי התורה.

סיפור 2 |

סיפר הרב מאיר שלום וקנין שליט"א, ראש מוסדות 'לב יצחק' באשדוד:

בנו של אחד המלמדים במוסדות, הרב ע' שליט"א, הגיע לגיל בר מצוה בשבת פרשת ויגש תשפ"א.

מלכתחילה, תכנן הרב ע' לערוך את שמחת הבר-מצוה למחרת, ביום ראשון. האפשרות הזאת היתה נוחה לו יותר, משום שבשבוע שלפניו היה לו עומס מיוחד של אירועים משפחתיים, וכמו כן עמדה לפניו המלאכה הרבה של הכנת ה'שבת חתן' - בה עולה חתן הבר-מצוה לתורה. לכן כאמור העדיף לערוך את השמחה ביום ראשון.

אלא שאז באו בניו, תלמידי ישיבות, ואמרו לו שאולי כדאי להקדים את הבר מצוה ליום חמישי, וכך לא יאלצו להתחיל את השבוע בישיבה ב'רגל שמאל', בהיעדרות מהלימודים ובביטול תורה, מה שעלול לגרום שכל המשך השבוע יהיה 'צלע'.

הרב ע' שמע וקיבל. השיקול הזה הכריע אצלו את כל השיקולים הנגדיים. ואת [חלק מ]פירותיה הטובים של ההחלטה שקיבל, הוא זכה לראות במוחש ובאופן מיידית!

א. לפתע פורסמה ההודעה כי הוחלט להטיל סגר (זוכרים? הסגר של הקורונה! ביטול שמחות משפחתיות) החל מיום ראשון בשעה 17:00. אם התוכנית היתה נשארת על יום ראשון, היה הכל משתבש, וברגע האחרון היו נאלצים לשנות הכל ולהתארגן במהירות לערוך את השמחה ביום חמישי.

ב. ביום חמישי, בשמחת הבר מצוה, השתתפו כל חברי החתן מהת"ת, חוץ מילד אחד שלא חש בטוב. למחרת התברר שאותו ילד חלה בקורונה, ובעקבות זאת כל הכיתה נכנסה לבידוד. כך בדיעבד התברר, שאם הבר מצוה היתה מתקיימת ביום ראשון, החברים לא היו יכולים להגיע ולא היה מי שישמח עם החתן.

! תובנה:

החלטה אחת נכונה, יכולה להשפיע הרבה מעבר למה שנראה מתחילה!

חשק | סטייה של מילימטר

משפט פתיחה:

הפעלה משעשעת שתמחיש לנו עד כמה יכולה להיות משמעותית, סטייה של מילימטר קטן.

הסבר כללי:

תחרות ריצה אל קצה החבל.

חומרים נדרשים:

- 4 חבלים או חוטים חזקים, באורך של 10 מטרים לפחות כל אחד.
- כתחליף אפשר לצייר על הרצפה בגיר פסים ישרים, בעזרת סרגל גדול.
- 'פלס' או ברזל ארוך / מקל ארוך - לבדיקת ישרות הקוים.
- מודד 'מטר' לבדיקת אורכים.

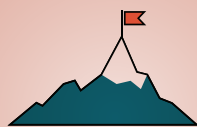
הסבר מפורט בשלבים:

1. החניכים פורסים את החבלים [או מציירים בגיר] בצורה מדוייקת בצורת כוכבית * . כלומר X , ואח"כ X נוסף בשיפוע.
2. יש לבדוק ע"י מכשירי הפלס והמטה, שהכל פרוס / מצוייר בצורה מדוקדקת.
3. אם השתמשתם בחבלים, הניחו אבנים בקצוות, וכן לכל אורכם, כדי שלא יעופו ברוח.
4. מתחלקים לקבוצות של 6 חניכים (לפי א' ב'), כל קבוצה תערוך תחרות בין 6 החניכים שבה.
5. החניכים נצמדים זה לזה גב אל גב במרכז ה-*. בהינתן האות, כל אחד רץ עד סוף החבל/פס שלו.
6. מי שמנצח, נשאר להתמודד עם ה-5 הבאים בתור, ששוב ירוצו יחד, כך עד שישי מנצח אחד.

תובנה:

כולם התחילו יחד, באותה נקודת מרחק, באמצע הכוכבית. כשהתחילו, לא היה הבדל משמעותי. אז איך אחד ניצח בסוף בהפרש גדול? כי הוא התחיל לרוץ טיפה יותר מהר. והטיפה הזו הלכה ותפסה משמעות נרחבת, ככל שהתארך החבל...
כל החלטה קטנה שנקבל, תוכל להביא תוצאה גדולה בעתיד!

מסרך 4

עקביות

אנחנו כבר משתוקקים להגשים את השאיפות שלנו, לקבל את ההחלטות הנכונות, ולקטוף את פרי ההצלחה.

עכשיו הגענו לשלב המעשים, ויש לנו תובנה חשובה מאוד לדרך: **עקביות.**

היום נבין את כוחה של העקביות, הצעידה בנתיב מוגדר וברור, וכיבוש יעד אחר יעד.

שאלות לדיון

איך כדאי להתקדם ברוחניות: לרוץ - לתפוס כמה שיותר דברים בכמה שפחות זמן, או ללכת - בסבלנות ובעקביות?
נסו לומר במילה אחת, מהו הגורם לכך שלא הגעתם למה שרציתם במהלך השנה החולפת?

תשובה

כל התקדמות של אדם - בכל תחום וגם בתחום הרוחני - מצליחה היטב דוקא כאשר היא נעשית בשלבים, מדרגה אחרי מדרגה. כאשר אדם 'קופץ' וממהר לכבוש יעד שהוא כרגע מעבר לכוחותיו וגבוה מדי למצבו, הוא עלול ליפול ולהתייאש, להישבר חליה - ולהפסיד את כל ההתקדמות עליה עמל במשך תקופה ארוכה.

לכן אסור 'ללכת על כל הקופה', אלא צריך לבסס היטב כל רמה רוחנית שאדם הגיע אליה, ורק כך להמשיך ולהתעלות.

כמו שאמרו חז"ל (יומא פ, א) 'תפסת מרובה לא תפסת, תפסת מועט תפסת!'

לך מסודר, צעד בסבלנות, לך על בטוח.

כשילד רוצה לסיים מסכת מחוץ לזמני השיעורים, לא רצוי שילמד ביום אחד כמה דפים, עדיף שיקבע לעצמו זמן מוגדר מדי יום, אפילו זמן קצר, ובלבד שהוא יהיה קבוע בכל יום!

ע"י משמעת עצמית ועקביות יומיומית, מממשים את השאיפה ומגיעים להצלחה.

כאשר אדם מקפיד על דבר עקבי כל יום, חוק ולא יעבור, טיפה לטיפה מצטרפת עד שמגיעים להגשמת השאיפות הגדולות!

נאמר במדרש (מדרש תנאים דברים פרק יא פסוק כב): "תלמיד שהוא שומר שנים שלשה דברים ביום, שנים שלשה פרקים בשבת, שנים שלוש פרשיות בחודש, נמצא מעשיר לאחר זמן, ועליו הוא אומר קִבֵּץ עַל יַד יִרְבֶּה (משלי יג א)".

טיפור 1 | לשחרר כדי לתפוס

היא עסקה בבישול, רקחה מטעמים לכבוד המסיבה המשפחתית שתיערך בערב. בנה הצעיר הסתובב משועמם, וחיפש לעצמו תעסוקה.

'תעשה טובה', פנתה אליו אמו, 'תרד למרתף ותביא לי חופן שקדים. הם מונחים בכד קטן מעל לחביות היין'.

המטבח היה שקט לכמה רגעים. הנער ירד מרוצה למרתף, מפזם לעצמו מנגינה עליזה, ומרגיש בפעם הראשונה מאז שעות הבוקר שהוא יעיל וחיוני. הוא מצא את הכד, הכניס את ידו בפתח הצר, חפן בידו כמות גדולה של שקדים ומשך את היד החוצה כדי להוציא את השקדים מהכד.

אבל אוי, היד הקמוצה לאגרוף לא הצליחה לצאת. מתברר כי הפתח הצר של הכד היה רחב מספיק כדי להכניס אליו יד פשוטה, אך לא כדי להוציא דרכו יד קפוצה.

'אני תקוע!' צעק הנער והמשיך לנסות ולמשוך את היד. 'אוי לי!' בכה כשראה את היד מתחילה להכחיל. הוא היה אחוז פאניקה והמשיך למשוך ולצעוק, לדחוף את היד ולקלל את מזלו הרע. השאגות שלו טיפסו למעלה, ואחד השכנים שמע את קולו של הנער מיהר לרדת למרתף ברצון לסייע.

השכן התבונן בנעשה, ואז אמר: 'אני יכול לעזור לך, עליך פשוט לעשות כל מה שאומר לך'.

'אעשה הכול, רק תעזור לי כבר להוציא את היד בלי לשבור את הכד!' התחנן הנער.

- 'טוב, עכשיו תדחוף את היד פנימה, עמוק אל תוך הכד!' פקד השכן.

- 'נפלת על הראש?! מה פתאום פנימה?! כבר שעה אני מנסה להוציא החוצה, ועד שהצלחתי לדחוף קצת אתה אומר לי פנימה?' התפלא הנער הסובל.

- 'הבטחת לעשות מה שאגיד, אז קדימה ופנימה!' התעקש השכן.

השתתק הנער, והכניס את ידו פנימה, אל החלק הרחב שבכד.

'ועכשיו, פתח את האגרוף הקפוץ ושחרר את השקדים!'

הנער כמעט ניתר ממקומו בחוסר אימון, מה ההיגיון לוותר על השקדים?! אך נזכר בהבטחתו ועשה כדבריו של השכן.

'זכעת צמצם את היד הפתוחה ככל האפשר והוצא אותה החוצה, הסביר השכן.

הוציא הנער את ידו החוצה, חבולה פצועה וכחולה מחוסר דם. 'ומה עכשיו?!'
שאל במירמור, 'הוצאתי את היד, אך איך אוכל לחזור למטבח בלי השקדים?'
הרים השכן את הכד, הטה אותו מעט על גבי השולחן, טפח קלות בתחתיתו,
והשקדים החלו יוצאים החוצה בזה אחר זה.
פער הנער את עיניו בתימהון ולחש: 'מדהים. איך לא חשבתי על זה קודם?'

! תובנה

זהו סיפור פשוט, תמים להפליא. אבל מאחוריו מסתתר רעיון עמוק ומשמעותי:
לפעמים - אם אתה תופס יותר מדי, אתה עלול להישאר בלי כלום.
בדיק כמו שאמרו חז"ל (מסכת יומא דף פ עא) 'תפסת מרובה לא תפסת, תפסת
מועט תפסת!'
בדרך להגשמת החלומות, וכיבוש היעדים בחיים, לא נרוץ קדימה באיבוד עשתונות,
אלא נתכנן ונפעל מסודר, עקבי ובטוח!
נוציא שקד אחר שקד, בסבלנות, בדרך אל השגת תכולת הכד כולו...

סיפור 2 | הניצחון הגדול

תלמידי תלמוד התורה "דורות" בבאר שבע, היו נרגשים לקראת המבחן הגדול.
כבר לפני חצי שנה, קיבל כל תלמיד בתלמוד תורה ספר עבה, עם חומר רב
על תולדות דמויות מרכזיות בעם ישראל: דוד המלך, הרמב"ם, רבי יוסף קארו
והחפץ חיים. התלמידים התבקשו לשנן את החומר לקראת מבחן שייערך
בסוף שנת הלימודים, והובטח פרס מיוחד לתלמידים המצטיינים. בנוסף,
התלמיד שיקבל את הציון הגבוה ביותר, יוכתר כ"חתן תלמוד התורה" ויזכה
בפרס ענק בשווי אלפי שקלים.

בהתחלה, התלמידים עברו קצת על תוכן הספר המעניין, אבל עדיין לא החלו
ללמוד ברצינות. מה, צריך ללמוד חצי שנה מראש? מה פתאום? אט אט שכחו
כולם מהספר ומהמבחן, ועסקו במשחקים הרגילים אותם משחקים בכל בית
ספר.

חודש לפני המבחן, נזכרו התלמידים במבחן המתקרב, ורבים מהם החלו ללמוד ברצינות. בשבועיים האחרונים לפני המבחן, רוב התלמידים לא שיחקו בהפסקות. הם ישבו בפינות החצר ושיננו את החומר.

רק יואב, תלמיד כיתה ה', שיחק כהרגלו בכדורסל. אף אחד לא רצה לשחק איתו, ויואב התאמן לבדו על קליעה לסל ממרחק.

"למה אתה לא לומד למבחן?" התפלאו חבריו. "אתה לא רוצה לזכות בפרס?"

"כבר למדתי היום עשרים דקות!" השיב יואב. "מה צריך ללמוד כל כך הרבה?!"

עשרים דקות? החברים צחקו על יואב. אם ילמד עשרים דקות ביום לא יצליח לעבור על כל הספר אפילו פעם אחת. מי מדבר על חזרות וסיכומים...

יום המבחן הגיע. בשלב הראשון קיבל כל תלמיד 'מבחן אמריקאי' עם חמישים שאלות, לכל שאלה שלוש תשובות אפשריות. התלמידים ישבו בכיתות וענו על השאלות. שקט שרר באויר. המתח היה גדול.

השאלות הראשונות היו קלות. רוב התלמידים ענו עליהן במהירות. לאט לאט הגיעו שאלות קשות יותר, והתלמידים החלו לכסוס את ראשי העטים, מנסים להיזכר מה קראו.

רק תלמיד אחד, ענה במרץ ובמהירות, שאלה אחר שאלה. תוך רבע שעה, הגיש את המבחן למורה! היה זה יואב. חבריו הביטו בו בפליאה, וחשבו שכנראה הוא פשוט לא יודע הרבה, ולכן ענה רק על כמה שאלות בודדות, והגיש את המבחן במהירות.

יומיים לאחר מכן, נערך הטקס המרכזי, בו נבחנו בפומבי התלמידים המצטיינים, ומביניהם נבחר חתן תלמוד התורה. בבוקר המבחן הפומבי, הודיע המנהל את שמות עשרת התלמידים שעלו למבחן הפומבי. הראשון שבהם, היה יואב!

כולם היו המומים. איך זה יתכן? איך הוא ידע?

במבחן הפומבי עצמו, הפתיע יואב שוב.

"באיזו ארץ נולד הרמב"ם?" שאל המנהל.

יואב הרים את ידו, והמנהל סימן לו להשיב. "הרמב"ם נולד בספרד, ונפטר במצרים".

"באיזה נושא עוסק ספר 'אהבת חסד' של ה'חפץ חיים'?"

הנבחנים החלו לחשוב. יואב הרים את ידו לענות: "בגמילות חסדים, וכמה מצוות הקשורות בכך".

מחיאות כפיים סוערות נשמעו באולם. לכולם היה ברור שיואב הוא חתן תלמוד התורה!

בסיום הבחינה, ביקש המנהל מיואב לחשוף בפני התלמידים את סוד הצלחתו. יואב הסמיק מעט, ואמר: "כשקיבלנו את הספה, לפני חצי שנה, ראיתי שיש בו מאה עמודים. חשבתי שאם אקרא בו כל יום עשרים דקות, אספיק שני עמודים ביום. תוך חצי שנה, אספיק לקרוא אותו כמעט ארבע פעמים! וכך עשיתי. כל יום, רק עשרים דקות. אני חושב שלכן הצלחתי".

! תובנה

יואב לקח אחריות על החיים שלו, לא נגרר אחר כל החברים, וכך הצליח. אם נתכנן את עצמנו מראש, נפעיל שיקול דעת וניישם את התכניות שלנו בעקביות, נוכל להגיע רחוק!

משחק | אחד אחד

משפט פתיחה:

תחרות איסוף מלהיבה, הכוללת בחובה את המסר העוצמתי של הצלחת העקביות.

הסבר כללי:

תחרות קבוצות באיסוף חפצי ערך.

חומרים דרושים:

כמות גדולה של גוגואים (בערך 100), או לחילופין כמות גדולה של כדורים (בערך 10).

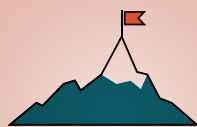
הסבר מפורט בשלבים:

1. נתחלק לזוגות.
2. כל זוג מתחרים זה בזה.
3. מחלקים את הגוגואים לשתי ערימות שוות.
4. כל זוג בתורו מקבל משימה: להעביר את הגוגואים אל החדר הסמוך. חניך 1 חייב להעביר את הגוגואים בבת אחת, כמה שיצליח לדחוף בחופני ידיו. חניך 2 שני מעביר כל פעם שניים שניים בכל יד (סה"כ 4 בפעם).
5. גוגו שנפלל לרצפה, אי אפשר להרימו.
6. חניך 2 יוכל לרוץ כמה פעמים, ולהעביר גוגואים רבים, ואילו חניך 1 מסתרך עם הגוגואים הרבים שבכפות ידיו.
7. בסוף, חניך 1 ימצא שאיבד כמה בדרך, או שלא הצליח להרים הכל, לעומת חניך 2 שהצליח בעקביות להעביר הכל.
8. נוכל להחליף את החפץ מזוג לזוג. גוגואים, כדורים, אבני חמש אבנים, דוקים, ספרים וכן הלאה.

תובנה:

כמו במשחק כך בחיים - לא נמהר לחטוף הכל בפעם אחת, אלא ניקח מעט מעט בעקביות עד להצלחה.

מסעך 5

כוחן של הצלחות קטנות

אנחנו כבר משתוקקים לקטוף את ההצלחה, הממתינה לנו מעבר לפינה. אנחנו נחושים לקבל החלטות נכונות, ולהתקדם בעקביות אל המטרה שלנו.

כדי להתקדם בצורה טובה ולא לסגת אחורה, אנחנו צריכים לקבל טעם טוב בדרך. ליהנות מכל הצלחה, קטנה ככל שתהיה. להעריך כל התקדמות, קצרה ככל שתהיה.

כי ההצלחה הגדולה, תהיה מורכבת משרשרת של הצלחות קטנות. ההגעה אל היעד הסופי, תיוצר מאינסוף התקדמויות מזעריות.

הבה נקבל את הצידה הזו לדרך...

שאלות לדיון

- מה משמעותה של התקדמות קטנטנה?
- היכן מצינו בתורה ש'הצלחה גדולה בנויה מהרבה הצלחות קטנות'?

תשובה

כל טיפה קטנה, תוביל בסוף להיווצרות רושם אדיר באבן סלע!

כולנו מכירים את הסיפור המופיע באבות דרבי נתן (ו', ב') על התנא הקדוש רבי עקיבא:

"מה היה תחילתו של רבי עקיבא? אמרו בן ארבעים היה ולא שנה [למד] כלום. פעם אחת היה עומד על פי הבאה, אמר: מי חקק אבן זו? לא המים שתדיר נופלים עליה בכל יום? והיה רבי עקיבא מתמיה על זה. אמרו לו: עקיבא! אי אתה קורא 'אֶבְנִים שֶׁחֲקוּ מֵיִם' (איוב יד, יט). מיד היה רבי עקיבא דן קל וחומר בעצמו - מה רך פסל את הקשה, דברי תורה שקשים כברזל על אחת כמה וכמה שיחקקו את ליבי שהוא בשר ודם! מיד חזר ללמוד תורה..."

רבי עקיבא, שהיה מיואש מאי הצלחתו בלימוד התורה, התבונן במים הנוטפים ללא הרף על האבן. הוא ראה את השקע שנוצר בתוך האבן, ותמה מי יצר את השקע הזה? הרי כל טיפה בפני עצמה, אינה עושה כלום! אז איך נוצר שקע? ואז ההבנה חדרה אליו... כל טיפה וטיפה, כן עשתה משהו! כל טיפה יצרה שינוי באבן! בהתחלה השינוי הזה היה בלתי נראה, אבל טיפה אל טיפה הצטרפה, עד שהשקע הגדול נראה מול העיניים.

גם בלימוד התורה, הבין רבי עקיבא, כל רגע של עיון מותיר את רישומו במעמקי הלב. גם אם לא רואים זאת עכשיו, ברבות הרשמים תחול בו המהפכה הברוכה...

קשה ללמוד תורה? נראה לי שלא הבנתי כלום? אני מרגיש שלא התקדמתי?

לא ולא. התקדמות יש! הצלחה קטנה נרשמה! צריך רק להמשיך, להתקדם עוד, ללמוד עוד, ולבסוף ההצלחה הגדולה תיראה לעין כל.

עלינו ללמוד מכאן יסוד גדול לכל החיים: **לא לרדוף רק אחר המעשים הגדולים אפופי ההוד והרושם ולזלזל במעשים הקטנים. כי אדרבה, דווקא המעשים הקטנים יוצרים את האדם הגדול!**

פרטים קטנים מצטרפים אחד לאחד ויחד יוצרים דבר גדול. לא ביום אחד הופכים לאדם ששולט על כל יצריו, הדבר קורה לאט לאט... עוד התגברות קטנה, עוד מעשה אחד טוב קטן, עוד ויותר לחבר, עוד מילה טובה ומחשבה על השני כיצד לעזור לו! עוד פרט ועוד פרט, שכל אחד מהם הוא 'הצלחה' אדירה בפני עצמה מול היצר הרע! הם נראים לכאורה פרטים קטנים, אך הם בעצם ענקיים, ומובילים לתוצאה מושלמת ולהצלחה גדולה.

סיפור 1 | מאה שנות הצלחה

את הסיפור הבא סיפר המגיד רבי יעקב גלינסקי זצ"ל, בהספדו על מרן הסטייפלער זצ"ל:

למגיד שיעור בישיבה בירושלים, היה תלמיד בעל כשרונות חלשים במיוחד, שלא ראה הצלחה בלימודו. במשך 6 שנים רצופות, בקושי התקדם בלימוד משניות ומעט שולחן ערוך.

לאחר מחשבה, החליט לנסוע לבני ברק ולהתייעץ עם הסטייפלער.

כשהגיע לסטייפלער, הוא כתב בפתק את שאלתו [הסטייפלער היה כבד שמיעה]: "היות וכתוב בגמרא שהלומד 5 שנים ואינו רואה סימן ברכה בלימודו, אין לו סיכויים, מה עליי לעשות עם תלמיד חלש זה שאינו מתקדם כלל בלימודי הישיבה?"

הסטייפלער קרא את הפתק וביקש לשוחח עם הבחור.

כשהבחור נכנס, שאל אותו: "האם מסוגל אתה להבין משנה או סעיף בשולחן ערוך?"

"כן", השיב הבחור.

"האם לפני שהגעת לישיבה ידעת משנה?"

"לא", השיב הבחור.

"לפני שדרכת על מפתן הישיבה הבנת סעיף בשולחן ערוך?..."

"לא".

התלמיד יצא מהחדר. ואז הפנה הסטייפלער את ראשו לעבר המגיד שיעור החשוב ואמר:

"יקירי, וחביבי, מדוע הינך אומר שאינו רואה ברכה בלימודו, איזה מגיד שיעור אתה?! הרי הוא יודע סעיף בשולחן ערוך! הוא מבין משנה!"

כי בעיני הסטייפלער, הבנה של משנה אחת, או של סעיף אחד, היא התקדמות ענקית והצלחה גדולה!

! תובנה

כל התקדמות נחשבת בשמים הצלחה גדולה. אם נלמד לשים לב להצלחות הללו, ולקטוף עוד ועוד הצלחות קטנות, נתקדם ונגיע בעז"ה אל היעדים הגדולים שקבענו לעצמינו.

סיפור 2 | הסוד שגילוי החולה מלובלין ו'הצל' התניא'

תלמידו של ה"חווה מלובלין" שמע מרבו על גודל ושגב מעלת אמירת כל ספר התהלים בכוונה ובמתינות, מריש ועד גמירא, ועד כמה פועלת אמירה זו אצל האדם ומרוממת אותו.

פינה לו יום שלם מכל עיסוקיו, התכונן כדבעי, הסתגר בבית כנסת והחל באמירת כל הספר בכוונות נפלאות והתעוררות גדולה.

בעומדו מעט לפני סיום אמירת הספר, לאחר עמל רוחני שארך מחצית היום, נכנס לבית הכנסת שמשו של ה"חווה", ואמר לתלמיד שרבו מצווה עליו לעזוב עכשיו כל עיסוקיו, וללכת לעזור ליהודי פלוני.

התלמיד עשה כמצוות רבו, אך היטב חרה לו על הדבר, שכמעט הספיק להשלים את כל הספר, ועתה לא עלה הדבר בידו. לחינם הפסיד שעות ארוכות כל כך... אבל ידוע ידע כי רבו ה"חווה" כשמו כן הוא - יודע ברוח קדשו דברים נסתרים, ובודאי יודע במה עסק, ובכל זאת שלח את השמש להפריעו מעבודת הקודש.

בא לו אצל ה"חווה" ושאלתו בפיו, למה לא המתין הרבי עוד מעט, עד שאסיים את כל ספר התהלים?

השיב לו רבו: רציתי ללמד אותך, שיותר חשוב מאמירת כל התהלים ברצף ובכוונה, זה לעזור ליהודי אחר ולעשות עמו חסד.

בעיצומו של יום כיפורים, ויש אומרים שהיה זה יום כיפור שחל בשבת, עזב לפתע 'בעל התניא' את התפילה, והלך להביא עצים לבית אחד בקצה העיירה, ששכבה בו יולדת שהייתה צריכה שיחממו לה ולתינוקה את הבית.

למרות שהיה יכול הרב לשלוח אחד מתלמידיו לעשות זאת, העדיף לעשות את המצווה בעצמו, כדי ללמד את התלמידים שכאשר צריך לעשות חסד עם יהודי, שווה בשביל זה אפילו להפסיד את תפילת יום הכיפורים!

! תובנה

זהו הסוד שגילו לנו ענקי רוח אלו:

אין ספק שיש מצוות ודרגות רוחניות גדולות וחשובות, אבל אסור לשכוח את המעשים הקטנים. כל מעשה קטן, חשוב הוא מאין כמותו.

המעשים הקטנים, הם שהופכים את האנשים לגדולים!

משחק | כוחו של חוט

משפט פתיחה:

משחק שהוא ניסוי מעבדה, לכוחם של פרטים קטנים המצטרפים לכדי הצלחה גדולה.

הסבר כללי:

תחרות קבוצות לסחיבת ספרים באמצעות חבלים.

חומרים נדרשים:

- סליל של חוט ניילון, או חוט דייג, או חוט תפירה.
- 2 שולחנות שווים.
- ספרים רבים, 2 מכל ספר.

הסבר מפורט בשלבים:

1. מתחלקים ל-2 קבוצות שוות בכוחן.
2. מכינים 2 שולחנות במרחק של כ-4 מטרים זה מזה, ומעמיסים עליהם את אותם ספרים.
3. לאחר שהעמסנו על השולחנות את כל הספרים, ובדקנו שהם יציבים, ושתי השולחנות שווים במשקלם, נניח חפץ בולט לסימון 'יעד', במרחק שווה מ 2 השולחנות.
4. כעת נעבור לשלב הבא - החוטים. נקשור בשלב ראשון חוט אחד לכל שולחן. כל קבוצה תאחז בכל כוחה בחוט, ובהינתן האות תנסה לגרור את השולחן לעבר היעד. כמובן - החוט ייקרע.
5. עורכים סבבים נוספים, בכל סבב מקפלים את החוט לשניים שיהיה עבה יותר, ומלפפים אותו עד שיתקבל חוט חזק יותר.
6. בכל סבב מתחילים שתי הקבוצות יחד.
7. רק כשהתקבל חוט עבה במיוחד, הקבוצות יצליחו.

תובנה:

הצלחה נבעה מצירוף הרבה כוחות קטנים ביחד!

סקרנות בתורה

כולנו רוצים להצליח בתורה, ובעז"ה צועדים על המסלול כדי להגיע לכך.

הידעתם?

כדי להצליח בתורה, כדאי לנו לפתח בקרבנו: **סקרנות**.

סקרנות, איננה מידה שלילית כלל. היא כלי מצויין שיחבר אותנו לתורה, ויהפוך אותנו לתלמידי חכמים.

מה הקשר בין סקרנות לתורה?

אתם כבר סקרנים? אז קדימה, נצא לדרך...

שאלות לדיון

- סקרנות היא מידה טובה או רעה?
- קושיה, היא כישלון או הצלחה?
- האם יתכן שהרב שמלמד אותי, מצפה שאתווכח עמו ואקשה קושיות על דבריו?

תשובה

נאמר על התורה הקדושה "מתוקים מדבש ונופת צופים" (תהילים יט, יא). איך מרגישים את המתיקות המופלאה הזו? **על ידי סקרנות לתורה!**

אנו מתפללים כל יום 'והערב נא ה' אלוקינו את דברי תורתך', ופותחים בנוסח 'לעסוק בדברי תורה'.

כי כאשר אתה שומע משהו חדש בעסק שלך, אתה מתעורר! זה מרתק אותך! כך אנו רוצים שלימוד התורה שלנו ייראה. כמו עסק! משהו מרתק ומושך! שכל ידיעה חדשה בלימוד, תקפיץ אותנו!

כאשר נהיה סקרנים לתורה, נרצה בכל מאודנו ללמוד ולדעת, ונתענג על מתיקות דברי התורה הקדושה.

חשד

ראובן חיפש לרכוש דירה בשכונה פלונית. הוא התקשר לחברו שמעון, שגר בשכונה כבר 10 שנים, ושאל: האם יש דירה למכירה באזור שלך? הרי אתה גר שם כבר 10 שנים, בטח אתה מעורב בקהילה ויודע כל דבר.

שמעון ענה לו כי אינו מכיר דירה כזו, אך המליץ לו להתקשר לחבירו לוי, הוא בטח יידע.

שאל ראובן: "מדוע שלוי ידע יותר ממך? הוא גר שם יותר מעשר שנים?"

צחק שמעון ואמר: "מה פתאום, הוא גר כאן בשכירות רק חודשיים".

עכשיו ראובן ממש התבלבל: "איך יתכן? אבל אתה גר שם עשר שנים, ולוי רק חודשיים? למה שהוא יידע יותר טוב ממך?"

הסביר לו שמעון בנועם: "תבין, לוי גר כאן בשכירות חודשיים ומנסה כבר חודשיים למצוא דירה לרכישה, הוא מחפש ומחפש כל העת ובטח הוא בקי יותר ממני. אני אמנם גר כאן עשר שנים אבל אני גר בדירה משלי, ואיני מחפש לקנות דירה כאן, לכן איני מתמצא בשוק הדירות".

ראובן פנה ללוי, ואכן לוי הפנה אותו לכמה וכמה דירות העומדות למכירה. התברר למרבה הפלא, כי שלטים גדולים 'למכירה' מוצבים על גבי אותם בתים... גם שמעון חולף כל יום על פני השלטים הללו, אבל הם לא נקלטים במוחו, רק לוי שם לב אליהם! אתם יודעים למה? כי שמעון לא סקרן כלפיהם, הם לא מעוררים בו עניין...

אבל לוי, שמחפש דירה, שם לב אליהם! הם מקפיצים אותנו ומעניינים אותנו!

הנמשל

כך גם בלימוד התורה. מי שלא מחפש ולא מסתקרן, איך יידע? רק מי שמחפש ועוסק במציאת תשובות לכל השאלות, הוא-הוא זה שיצליח!

כאשר אנו ניגשים ללימוד תורה, נעורר בתוכנו סקרנות ללימוד.

דוגמא: נשאל את עצמינו ואת חברינו: האם כבר ידוע לי מהו הזמן המתאים לקיום מצוה הנוהגת בכל יום ויום - מצות קריאת שמע? האם כתוב בתורה מתי יש לקיים את המצוה הזו? האם זמני המצוה הם מהתורה או מדרבנן? האם יתכן שקראתי בשבוע האחרון את קריאת שמע שלא בזמנה? מה אעשה אם אחזור מחתונה מאוחר, ואבחין שטרם קראתי קריאת שמע? מה עשו התנאים במקרה כזה?

אחרי ששאלנו את עצמינו את השאלות הללו, נהיינו סקרנים, עכשיו אפשר להתחיל ללמוד היטב את המשנה הראשונה במסכת ברכות...

איך מעוררים סקרנות?

על ידי שאלות. כל שאלה, היא פתח להתעניינות וסקרנות. השאלות מובילות אותנו לחקור, להבין ולדעת, ובעיקר להתחבר לדברים ולהתענג אליהם.

כשנגיע בעז"ה לשיבה, נופתע לגלות שמגיד השיעור לא מסתפק בכך שנקשיב לו, ונדע את מה שלימד אותנו. הוא יצפה מאיתנו לשאול, לחקור, ואפילו להתווכח על דבריו (כמובן בכבוד הראוי)!

כי לימוד תורה צריך להיות מושך, מעניין, מקפיץ ומסקרן!
 כל דבר תורה שאנו לומדים, נשאל: למה נקבע כך? ומה המקור לזה? האם יש לזה
 השלכה מעשית (נפקא מינה)? האם נתקלתי פעם במקרה כזה? האם זה מהתורה, או
 מדרבנו? האם יש מקרה של ספק? נשאל את עצמינו עוד ועוד שאלות, שיפתחו לנו
 נתיבים חדשים לידע, הבנה ומתיקות.
 נתרגל לשאול, לחקור ולברר, ולעורר בתוכנו סקרנות לידיעת התורה.

סיפור | הסקרנות שהתלירה בתשובה

הרב אורי זוהר, שהיה בעברו שחקן מפורסם, החליט בסוף שנות ה-70 לנטוש את הכל. הוא עבר לגור בשכונת מטרדסדורף החרדית בירושלים, גידל את עשרת ילדיו לתורה, ומיעט מאוד בהענקת ראיונות לכלי התקשורת. כיום הוא אחד מצדיקי הדור ממש, יושב ולומד בהתמדה עצומה כל רגע פנוי, ומתעסק רבות גם בהחזרה בתשובה.

"אני בעל תשובה, אך אשתי קוראת לנו 'ניצולי שואה'", אמר בשיחה שהעניק לתלמידי ישיבת 'ברכת חיים'. "באתי מעולם שלא היה חסר לי מאומה מבחינה חומרית, היינו אנשי 'בוהמה', אנשים ציפו מאתנו שנשבור את כל המוסכמות, לא הייתה לנו שום מסגרת שחייבה אותנו, והיום - אתם רואים אותי", אומר הרב אורי זוהר, שמדהים את שומעיו בלבושו החרדי ובשליטתו העמוקה בהשקפת עולמו הברורה.

"אין לי לא אוטו ולא וְסֵפֶה [אופנוע] ולא אופניים ואין לי כלום. אבל יש לי הכול!", המשיך ואמר לבני הנוער ב'ברכת חיים'. "אין מאושר ממני!"

"להיות מאושר זה לדעת שעכשיו פה הקב"ה נמצא. שענינו פקוחות על כל אדם ואדם והשגחתו בכל רגע. זה מצב תמידי של להיות עם הבורא עולם".

"למה התחלתי לשמור תורה ומצוות?" עונה הרב: "עשיתי תשובה כי לא הסכמתי להיות 'פרייאר'. בורא-עולם שלח לי את הרבי שלי, הרב זילברמן, הוא הסביר לי מה-זה-יהודי", אמר הרב זוהר כשעיניו נוצצות מדמעות געגוע רבו המובהק, הרב יצחק שלמה זילברמן זצ"ל.

הכל התחיל כשהרב אורי זוהר, שתמיד היה 'איש רוח' ומחפש אתגרים

אינטלקטואליים, נעתר לבקשת הרב אריה יצחק לבוא לירושלים 'להתווכח' עם 'רב חרדי'. ה'סיכום' היה שאם הרב משכנע שיש בורא לעולם אז 'אורי זוהר' - האיש והאגדה - חוזר בתשובה.

לאורי זוהר של אז, לא היה ספק מי ינצח בוויכוח התיאולוגי...

"אני זוכר את הבית של הרב זילברמן בשערי-חסד. 'אני', הוא אמר לי, 'אני האדם הכי מאושר בעולם'. הסתכלתי עליו ואמרת, מה הוא מבבל את המונח? אני גרתי אז בוילה ביפו, מול הים, כל היום הסתובבתי בחוף שרתון, והוא יושב פה בחדר ישן בבית מקולף, ואם לא היו לו ספרים מהרצפה עד התקרה אני חושב שהתקרה הייתה קורסת... והוא אומר שהוא מאושר? על מה הוא מדבר? ואני מחכה כבר לרגע שאני אצא מהחדר הזה... די. שנחזור כבר לים. לחופש", הוא משחזר את תחושותיו בתום ה'וויכוח האינטלקטואלי'.

"אבל הוא הוכיח לי את האמת. אני זוכר שאמרתי לעצמי: 'אורי, לא יעזור לך שום דבר בעולם, זו האמת!' וזה היה הרגע הכי קשה שלי בעולם! כי אחרי שהבנתי שזו האמת, ויש גן-עדן ויש גיהנום, ויש שכר ועונש, ויש עולם הבא, ופה זה הפרוזדור, אז מה אני עושה? מה עושים? מה יהיה? שאני אשים כיפה על הראש? אין מצב... הסתכלתי בראי ואמרת: אני לא שם את הדבר הזה גם אם יש מיליון גיהנומים... תפילה? מה פתאום. שבת? איך אפשר?..."

"ישבתי ואמרת: 'אני לא מסוגל. שום דבר'. אבל ידעתי שיש בורא לעולם, אז אמרתי לו: 'תראה, אני לא מכיר אותך, ככה ממש דיברתי אתו, אבל מה אני אעשה והוכיחו לי שאתה 'יש', שאתה קיים, שהתורה אמת, ויש לי אחריות על אשתי ועל הילדים שלי, ואני מבין שזה אמת, אבל אתה רוצה ממני משהו שאני לא מסוגל... תעזור לי'.

"נו, ומה קרה? הקב"ה הוליך אותי. הוא שלח לי מחשבה: קשה לך, אז תמצא משהו קל, שאתה מסוגל, אבל אותו תקבל בצורה מוחלטת... חיפשתי מה אני יכול לעשות. את המצווה הכי קלה בתורה.

"מצאתי מצווה קלה: להדליק שתי נרות לפני שבת... פעם אחת בשבוע, שתי נרות שבת, עם ברכה... 20 שניות בשבוע, וזהו. אבל לכל החיים. יהיה מה שיהיה זו קבלה מוחלטת.

"וזה הייתה ההתחלה. צריך להשתדל להראות לקדוש ברוך הוא שאנו רציניים. אחרי זה כבר לבשתי ציצית, כמובן מתחת לחולצה בלי שכולם רואים... ואפילו התחלתי להתפלל בהסתה.

אני זוכר שבאתי לרב זילברמן ואמרתי לו שיגלה לי מה המינימום של תפילה.
הקו האדום. רק כדי לא להיות בגיהינום... לא אכפת היה לי להיות בגן-עדן
אפילו בשורה האחרונה, אפילו להרגיש בגב את החום של הגיהינום... מינימום
של תפילה... תפילין, שמע ישראל ושמונה עשרה..."
מאז ועד היום - כל השאר היסטוריה...

! תובנה:

הרב אורי זוהר חזר בתשובה, בזכות הסקרנות. הוא לא אמר לעצמו 'עזוב זה לא מעניין', אלא חקק, שאל והתעניין, עד שגילה את אור חייו.

הפעלה | "סקרנות טבעית"

פתיחה:

נבחן את יכולת ההקשבה והסקרנות שלנו, בטבע.

הסבר כללי:

תחרות ספירת צבעים בטבע.

חומרים נדרשים:

דפים וכלי כתיבה.

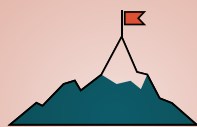
הסבר מפורט בשלבים

1. נצא החוצה ל: חורשה טבעית, או חניה עם מכוניות, גינה וכו'.
2. אחרי שתי דקות, כל חניך מקבל לידי דף ועט. כולם מסתובבים עם הגב אל הנוף, ורושמים על הדף את הצבעים שעיניהם הצליחו לקלוט. לדוגמה: מכוניות כחולה, שלולית שחורה, ענן לבן וכו'.
3. נבדוק מי המנצח, וכמה צבעים קלט.
4. עכשיו ניתן לכולם עוד שתי דקות להתבונן בנוף ולקלוט צבעים, ושוב נרשום.
5. נראה שכולם רשמו הרבה יותר צבעים... למה? כי הם התעניינו בזה וחיפשו את זה!

תובנה:

הסקרנות מביאה ידע! הבה נסתקרן בתורה הקדושה!

מערך 7

הקשבה לזולת - בסיס להצלחה

היום נדון ביכולת מופלאה שהעניק לנו הקב"ה, חוש מיוחד שכדאי לנו להרבות את השימוש בו, כטיפ מיוחד להצלחה. זוהי יכולת **ההקשבה**.

ההקשבה פותחת לנו שערים רחבים להצלחה גדולה. היא מאפשרת לנו ללמוד יותר, להחכים ולהתקדם להצלחה.

הקשבה היא מפתח שכדאי לנו להשתמש בו בכל עת!

שאלות לדיון

- האם יש הבדל בין שמיעה להקשבה?
- האם יש טעם להקשיב כשאני כבר יודע מה צפוי להיאמר?
- מה הקשר בין הקשבה להצלחה?

תשובה

שמיעה והקשבה הם שני מושגים נפרדים לחלוטין.

זה כמו ההבדל בין לצפות ברכבת נוסעת, לבין לשבת בתוכה ולנסוע בה.

בכל רגע ורגע, גלי קול רבים מאוד חולפים ליד אוזנו ונקלטים במערכת השמיעה. מכוניות חולפות, פטפוטים, מוזיקה מאחד הבתים, מנוע מזגן, פסיעות אנושיות, שריקת הרוח - כל אלו יחד נשמעים באוזן שלנו! אך כאשר אנו מקשיבים ברגע זה למדריך, אנו מסננים את כל הרעשים האחרים החולפים על פני האוזן, ומעבירים למוח אך ורק את קולו של המדריך, נקי ומסונן מכל רעשי הרקע.

את כל רעשי הרקע - **שמענו**. למדריך - **הקשבנו**.

שמעתם פעם הקלטה לא איכותית? עם רעשי רקע מפריעים? רעשי הרקע הם תוצאה של חוסר סינון. למכשירי ההקלטה המיוצרים בידי אדם אין יכולת סינון רעשים מופלאה כמו לאוזן הטבעית, ולכן ההקלטה יוצאת לא ברורה.

אך לעיתים, במקום לסנן רעשים סביבתיים, ולהעביר לקדמת המוח את קול דיבור החבר, קול ההורים וקול המורים, אנו נוטים לסנן דוקא את הרעשים החשובים, ולהעביר למוח רעשי רקע חסרי משמעות...

לפעמים, אנחנו פשוט לא מקשיבים...

שתי האוזניים המצויינות שלנו, שומעות וקולטות מידע ללא הרף, אך עדיין אין זו הקשבה. היכולת להקשיב למישהו, לשמוע באמת מה יש לו לומר, ולהיות מוכן לחשוב על דבריו, מאפשרת לנו להחכים, ללמוד עוד ועוד על החיים ולהגיע להישגים מופלאים.

הכי קל לסתום את האוזניים, לא להקשיב לדברים שלא נעים לנו לשמוע, ולדבר כל העת. אבל החכם שותק, מקשיב לאחרים, חושב על דבריהם, ורק אז משמיע בנחת

גם את דבריו.

הבה נתרגל להקשיב לחברים, למורים ולמשפחה. כשאנו לומדים גמרא יחד, נקשיב לשאלה של החבר, גם אם אנו כבר מכירים את השאלה ויודעים את התשובה עליה. ההקשבה תאפשר למוח שלנו לחשוב בניחותא, לנתח את הנתונים, ולהבין יותר לעומק.

הקשבה היא מפתח להצלחה!

"מכל מלמדי השכלתי", קבע דוד המלך בתהילים (קיט, צט), "ומתלמידי יותר מכולם!" מעידים חז"ל (תענית ז). ההקשבה לכל אחד, מלמדת אותנו ומעשירה אותנו המון.

הקבץ סיפורים | סבלנותו של הרבי"ע אלישיב

בספר "עמודו של עולם" על הרב יוסף שלום אלישיב זצ"ל מתוארים ביד אומן סיפורים נפלאים על הרב אלישיב זצ"ל.

1. דפיקות באמצע הלילה

הרב אלישיב זצ"ל ניחן בסבלנות של ברזל.

הרבנית סיפרה כי באחד הלילות, בשעה 1:00 לפנות בוקר, במהלך שעות השינה הספורות של הרב, נשמעו דפיקות בלתי פוסקות על שער החצר. הדפיקות נמשכו במשך 10 דקות, והרב קם ממיטתו, התלבש בחופזה וירד לפתוח את השער.

בפתח ניצב איש צעיר, שציין שיש בפניו שאלה דחופה. הרב הזמינו לבית פנימה, והאיש שאל את שאלתו: "כיצד יש לקרוא לתינוק?"

הרב, שסבר כי הברית אמורה להתקיים למחרת עם שחר, וכי השאלה משמעותית עבור שלום בית, ענה בנחת וברוגע, כשהוא מלבן את השאלה לפרטיה.

לאחר שהגיעו הרב זצ"ל והשואל להבנה, ביקש האיש לפרוש בפני הרב שאלה נוספת: "ואם לבסוף תיוולד בת, כיצד אקרא לה?"...

הרב לא הקפיד ולא כעס, הוא את שלו עשה - כשהקשיב בנחת...

2. אותה שאלה פעם שלישית!

במהלך השיעור היומי שמסר, שאלו שומעי השיעור שאלות רבות. הרב האזין לדבריהם בסבלנות עצומה, כשהמשפט השגור על לשונו הוא "איזו נאך א מאל, איזו נאך א מאל!" (עוד פעם, עוד פעם!)

כאשר לימד הרב בשיעורו את פרק "איזהו נשך", שאל אחד המשתתפים האם יש דין ריבית כאשר אדם מלווה לחברו מטבעות רבים, על מנת שישב לו את הסכום בשטר כסף אחד. הרב שמע את השאלה והשיב שאין בזה משום איסור ריבית.

לאחר כמה רגעים קם אחד המשתתפים ושאל בשנית אותה שאלה בדיוק: "האם מותר לאדם להלוות לחברו מטבעות רבים, בכדי שישב לו את ההלוואה בשטר אחד?" הרב השיב בשנית את שענה קודם לכן וביאר שאין בכך משום ריבית.

לאחר שסיים לענות על השאלה בשנית, התעורר אחד המשתתפים ושאל את אותה שאלה בשלישית, כשהוא מציג את הדברים בטוב טעם ודעת ומתאר כיצד פעמים רבות הסוחרים אינם מוכנים להתעסק במטבעות בודדים ומעדיפים שטרות בעלי ערך, ואם כן נמצא ששטר מהווה כסף סחיר יותר ובעל חשיבות רבה יותר ממטבעות בודדים.

למשמע השאלה החוזרת על עצמה, פרץ הציבור בצחוק, שהלא רבינו כבר השיב על השאלה שתי פעמים, ומן הסתם אותו שואל לא הקשיב ולא שמע. אך רבינו השיב בשלישית, במלוא הרצינות, וכשחיוך עדין ואצילי נסוך על פניו: "כבר נמנו וגמרו כל הסוחרים, שאין נפקא מינא בין כסף קטן לכסף גדול ואין בכך משום ריבית!"

3. להקשיב לשאלות - זה תורת חסד!

פעם צעד הרב זצ"ל ברחובה של עיר בלווית נכדו, והם הבחינו בפועלים הטרודים בהכנת היציקה ליסודות בניין. "הרואה אתה את ההכנות ליציקת היסודות?", העיר הרב את תשומת ליבו של נכדו בשאלה: "הלא עמודי הבטון כה מוצקים ואיתנים, ואם כן לשם מה יש צורך במוטות הפלדה?"

"הפלדה היא שמעמידה ומחשלת את הבטון לבל ייסדק ויישבר!" השיב הנכד. "אכן!", השיב הרב ואמה, "דע לך כי עמוד התורה בלא חסד, הרי הוא כעמוד בטון בלא שלד הפלדה, שאין לו קיום!"

הנכד העיז ושאל: "מתי הסבא עושה חסד? הלא רוב שעות היממה הוא שקוע בתלמודו!"

"דע לך", פתח הרב את סגור ליבו בפני נכדו, "שכאשר באים לבקש ממני עצה והדרכה במילי דעלמא, על אף שהדבר גוול מזומני היקה, אין הדבר מעיק עלי כל כך, אבל כששואלים אותי בדבר תורה והלכה, ועלי להתנתק מהסוגיא בה אני אוחו ולהיכנס לסוגיות אחרות ולחשב את כל השיטות, אזי זו היא תורת חסד פשוטה כמשמעה!"

סיפור 1 | להקטיב לאאן

אף אחד לא העז לשאול את תומר, המנכ"ל המצליח, כיצד אירעה מכת הכנף המכוערת ביגואר הנוצצת שלו.

תומר מקפיד תמיד על לבוש הדור, תיק יוקרתי והופעה מושלמת. מכונית היגואר הלבנה שלו נרכשה במיטב כספי החברה, לשם השלמת הרושם הנדרש על לקוחות פוטנציאליים, ועובדיו התפלאו מאוד להיווכח מדי יום במכה המכערת את הרכב אך אינה מתוקנת.

במהלך טקס הרמת כוסית לקראת השנה החדשה, ביקש תומר לשאת דברים. "אני מצפה כבר תקופה ארוכה לשתף אתכם בתובנה מרתקת, הקשורה ביגואר הלבנה שלי".

עיני הכל ננעצו בתומר. קולות הפטפט העליו פסקו, וכולם המתינו לשמוע סוף סוף מה אירע...

תומר המשיך: "בוקר אחד נסעתי מביתי למשרד, בשעה עשר לפני הצהריים. אני מתגורר בישוב שקט ורגוע, ובדרך כלל בשעות אלו אין מבחינים באיש. לפתע, בכיכר האחרונה בישוב, נשמע קול חבטה, המכונית ספגה מכה, חשבתני שצמיג התפוצץ או משהו כזה. בזווית העין, קלטתי נער צעיר מניף את ידו. בהתחלה לא קישרתי.

מיהרתי לעצור בצד, וגיליתי לתדהמתי כי בלוק גדול נורק על מכונתי, וגרם למכה משמעותית בכנף הימנית!

הבטתי אחורה, וראיתי נער בן שתים עשרה מביט בי. ואז הבנתי כי הילד הזה זרק עלי את האבן!

מיד רצתי לכיוונו, וצרחתי: 'תתבייש! מה אתה עושה? השתגעת? אתה רוצה לשבת במעצר? מצאת מקום לזרוק בלוקים על מכוניות? תראה לי מיד איפה אתה גר, מי ההורים שלך?'

לפתע הבחנתי שהנער מנסה לדבר אלי, מתחנן לומר משהו, ועיניו מלאות דמעות.

התרכנתי לרגע, והקשבתי לו. 'אח שלי שוכב פה, אתה חייב לעזור לי!' בכה הנער. 'אני לא מצליח להרים אותו, הוא נפצע!'

מיהרתי לפינה עליה הצביע הנער. ילד נכה בן עשר שכב שם על הרצפה, מדמם קלות מידו. מסתבר שהילד התבקש לקחת את אחיו הנכה למעון יום שיקומי, אך ביציאה מהשביל נפל האח הנכה מכסא הגלגלים, נחבל בידו, ולא הצליח לקום. הנער המסכן לא מצא מישהו לבקש ממנו עזרה, נפנופי ידיו לעבר המכוניות לא הניבו דבר, הנהגים חשבו אותו כנראה לטרמפיסט בלתי קרוא. מחוסר אונים, החליט להעיר את תשומת ליבי על ידי זריקת אבן על רכבי...

מיהרתי להרים את הנער, לחבוש את פצעו, ולהתקשר להוריו. בערב, כששמעתי מהם שהכל בסדר וכי הילד הנכה לא נפגע מהנפילה, אמרתי להם: 'יש לכם בן אמיץ ונועז. הוא פעל נכון, לא היסס לעשות הכל למען אחיו הנכה. יש לכם במה להתגאות!'

הם ביקשו לממן את תיקון הנוזק, אבל סירבתי בנוקשות. 'המכה הזו ברכב היא תזכורת חשובה עבורי כמנהל', הסברתי להם. '**לזכור תמיד להקשיב ולהאזין**, לשמוע מה בפיו של הזולת!'

תובנה !

מאחורי כל התנהגות אנושית, עומדת קריאה וזעקה לעולם: 'שימו לב אלי! אני רוצה לומר משהו!'

הבה נפקח אוזניים, ונקשיב לקריאת מצוקה של בני אדם! לא נמתין לזריקת אבן נואשת...

גם אם מישוהו פגע בנו או הרגיז אותנו, לא נמהר לכעוס. ננסה להבין ולהקשיב לקול הפנימי: "האם הוא מנסה לומר משהו? לבטא איזו מצוקה?"

סיפור 2 | ירושת האקטיביזם - סיפור איתי

קשיש בעל אמצעים, החזיק בבעלותו בנין בתל אביב, ובו כמה דירות מושכרות. הקשיש היה ערירי, ולעת זקנותו החלו גופים רבים לחזר אחר קרבנו.

נציגי עמותות, מנהלי בתי חולים וראשי אוניברסיטאות נפגשו עמו לרוב. חלקם אף היו שולחים לו מתנות, ברכות לימי הולדת ואיחולים לחגים. תשומת לב רבה הורעפה עליו, ומדי פעם היתה מושמעת בקשה עדינה: "האם יואיל כבודו לרשום אותנו בצוואה? כך נוכל להנציח את שמך באופן המכובד ביותר..."

כולם התכוונו באמת לטובה, לעשות בירושה דברים חשובים ומועילים.

כשנפטר הקשיש, המון רב התאסף בלויה. כולם ביקשו לשמוע את דבר צוואתו. עורך הדין הודיע כי יפרסם את הצוואה בעוד יומיים, וכולם כססו ציפורניים במתח.

הצוואה הדהימה את כולם. "בניין הדירות שבבעלותי, נתון כולו במתנה לדיירי הבתים השכורים, המתגוררים בדירות הבניין".

מסתבר כי במשך השנים התחלפו השוכרים מפעם לפעם, והקשיש דאג לברור לעצמו שוכרים כלבבו, ולהשאיר אותם לאורך זמן.

שוכרים אלו היו נוהגים להקשיב לו, לשוחח עמו ולהתעניין בשלומו בכנות. הוא היה מאפשר להם להתגורר בדמי שכירות זולים, וכך הבטיח לעצמו חברה אמיתית, אנשים שאכפת להם ממנו.

במשך השנים הקים לעצמו חבורה של משפחות אשר המכנה המשותף להן היה אחד - יכולת הקשבה. היה לו למי לפרוק את אשר על לבו, להעלות זיכרונות ולשתף בתובנות.

הם היו המשען שלו בחיים! יותר מכל אותם נציגים, חשובים ויקרים באמת, שלא באו להקשיב אלא לדבר... לא לשמוע אלא להשמיע...

! תובנה

יותר ממה שבני אדם זקקים לכבוד ולתהילה, הם זקוקים להקשבה אמיתית. הקשבה מעידה על אכפתיות, על קרבה ועל ידידות אמת.

הבה נקשיב זה לזה!

הפעלה | אתה מקשיב לי?

משפט פתיחה:

'מהקשבה - למעשה'... היום נמחיש עד כמה מופלאה יכולת השמיעה וההקשבה שלנו, ונפנים את הקושי להיתקל בחוסר הקשבה.

הסבר כללי:

משחק בשני שלבים. בשלב ראשון נערוך תחרות ספירת רעשים. בשלב השני נערוך משחק בלי להקשיב.

חומרים נדרשים:

דפים וכלי כתיבה לכולם.

הסבר מפורט בשלבים:

שלב א : תחרות ספירת רעשים

1. נכריז על תחרות ספירת רעשים. כל חניך מקבל לידי דף ועט, ויתבקש לרשום את הרעשים שאוזנו תצליח לקלוט. לדוגמה: מכונת חולפת, ברז מטפטף, טריקת דלת, פטפוטים מהמסדרון, חריקת כסא ועוד.
 2. יושבים על כסאות, עוצמים עיניים, מקשיבים ורושמים. מומלץ לעמעם את האורות בחדר.
 3. לאחר כשתי דקות, נבקש מכל חניך לקרוא בקול את הרעשים שהצליח לקלוט. נכריז על המנצח - החניך שקלט את המספר הרב ביותר של רעשי רקע.
- תובנה:** יכולת ההקשבה שלנו מופלאה. הבה ננצל אותה ונאזין אחד לשני...

שלב ב: משחק חירשות

1. במשך חמש דקות רצופות, נתנהל ללא דיבור וללא השמעת קול!
2. נבקש מהחניכים לסדר את החדר, ללא השמעת הגה! לחילופין, נבצע תחרות ריצה בלי להשמיע הגה.

3. במהלך סידור החדר או תחרות הריצה, נבחין עד כמה אנו זקוקים להקשבת הזולת, כדי להצליח לבצע פעולות פשוטות.

תובנה: כשאנו נמנעים מלהקשיב לזולת, הוא סובל כמו שאנו סבלנו עתה...

תוספת לסיכום - סיפור קצרצר (מתוך: 'האומנם פיקוח נפש?'. מאת דוד בן יוסף).

מספרים על הצדיק הירושלמי, רבי אריה לוי, שפרופסור ירושלמי ידוע היה שולח אליו חולי נפש והוא היה מרפא אותם.

פעם פנה הפרופסור לרבי אריה בשאלה: "איך אתה מרפא אותם?, מה אתה עושה להם? גלה לי את הסוד".

ענה לו רבי אריה: "אני לא עושה להם שום דבר, אני רק מקשיב להם..."

מערך חגיגי

מדוע שמחים בל"ג בעומר?

הגיע הזמן להעמיק את המבט שלנו על היום המיוחד הזה - ל"ג בעומר.

האם אנחנו יודעים הכל על משמעות היום הזה לחיים שלנו? מה משמעות השמחה בו? ומה הקשר לרבי שמעון בר יוחאי? ואיך הכל קשור לימי ספירת העומר?

הבה נצא לדרך.

שאלות לדיון

- מדוע שמחים בל"ג בעומר?
- מדוע מדליקים מדורות?

אפשר לערוך תחרות קטנה - מי יודע הכי הרבה טעמים למנהגי היום.
חידת בונוס: מה האקור לכל טעם...

תשובה

לא פחות מחמש תשובות על השמחה:

1. **פסקו מלמות:** הגר"א בביאורו לשו"ע (סימן תצג) כותב כי הסיבה לשמחה בל"ג בעומר היא משום שפסקו תלמידי רבי עקיבא למות. הוא מביא את דברי הגמרא המסבירה כי אחת הסיבות שט"ו באב הוא יום של שמחה, היא משום שביום זה פסקו למות מתי ישראל במדבר, ובאותו האופן גם כאן שמחים משום שפסקו למות תלמידי רבי עקיבא.
2. **העמדת התלמידים:** הפרי חדש (שם) מסביר כי אין זו עיקר השמחה שהרי "אי משום שפסקו מלמות - מה בכך, הרי לא נשאר אחד מהם וכולם מתו?" לכן הפרי חדש מתרץ כי עיקר השמחה בל"ג בעומר היא על אותם התלמידים שהעמיד רבי עקיבא לאחר המגיפה שהחזירו את התורה שבעל פה. כלומר, לאחר מות עשרים וארבעה אלף תלמידי רבי עקיבא "היה העולם שמם" ובאותו היום שפסקו תלמידי מלמות עמד רבי עקיבא והעמיד את חמשת תלמידיו הגדולים - רבי יהודה בר אילעאי, רבי מאיר, רבי יוסי בן חלפתא, רבי שמעון בן יוחאי ורבי אלעזר בן שמוע, שהחזירו את עולם התורה שבעל פה ועל כן שמחים ביום זה.
3. **גילוי הסודות:** באידרא זוטא שבספר הזוהר (זוהר ח"ג רפז, ב - רצו, א) מובא כי ביום פטירתו של רשב"י גילה סודות עמוקים ונפלאים שלפני כן לא הורשה לגלות, והיה בוכה ושמת. על אף שלא מפורש בזוהר כי פטירת רשב"י חלה בל"ג בעומר, האר"י בספרו 'פרי עץ חיים' כותב שביום זה נפטר רשב"י (וכן נפסק בדברי כמה אחרונים - חמדת ימים, יערות דבש לרבי יהונתן אייבשיץ, חיי אדם, בני יששכר).

4. **היציאה מהמערה:** בערוך השולחן (או"ח סי' תצג, ז) כתב כי ביום זה יצא רשב"י מהמערה לאחר שהסתתר בה 13 שנה מפני הרומאים שביקשו להורגו כמובא בגמרא (שבת לג א), וכן כתב בעל ה'שואל ומשיב'. אנו שמחים על הצלתו של הצדיק ויציאתו מהמערה בה התבודד מכל העולם.

5. **ירידת המן:** החתם סופר (שו"ת יו"ד רלג) מביא בשם המדרש כי ביום ט"ו אייר נגמרה לעם ישראל הצידה אותה לקחו ממצרים, ושלושה ימים לאחר מכן הלכו ללא לחם. לאחר שלושה ימים אלו, ביום י"ח אייר הוא ל"ג בעומר, ירד לראשונה המן לעם ישראל. החתם סופר כתב כי זהו מקור המנהג לשמחה ביום ל"ג בעומר.

על טעם המדורות, מצינו ארבעה טעמים הקשורים לרשב"י:

1. הטעם המרכזי והידוע ביותר: זכר לאור התורה שגילה רבי שמעון במשך חייו, ובמיוחד ביום פטירתו אז גילה רזי תורה.

2. זכר לאש האדירה שהקיפה את רבי שמעון בר יוחאי במותו, כנאמר בזוהר הקדוש (חלק ג' דף רצ"ו עמוד ב'): "א"ר אבא... כל ההוא יומא לא אפסיק אשא מן ביתא... כל ההוא יומא נפילנא על ארעא וגעינא. בתר דאזיל אשא חמינא לבוצינא קדישא קדש הקדשים דאסתלק מן עלמא אתעטף שכיב על ימיניה ואנפוי חייכין" [תרגום: "אמר ר' אבא... כל אותו היום לא פסקה האש מן הבית... כל אותו היום נפלנו על הארץ ובכינו. לאחר שהלכה האש, ראינו את הנר הקדוש, קודש הקדשים, שהסתלק מן העולם, מעוטף, שוכב על ימינו ופניו מחייכות"].

3. זכר לכך שביום פטירתו של רשב"י השמש לא שקעה, עד שרשב"י סיים לגלות את כל סודות התורה הטמונות בזוהר.

4. כוח התורה הוא חזק כאש, כפי שמצינו אצל רשב"י, כמסופר בגמרא שבצאתו מהמערה היה מסוגל לשרוף במבט (שבת לג, ב): "נפקו חזו אינשי דקא כרבי זרעי אמר מניחין חיי עולם ועוסקין בחיי שעה כל מקום שנותנין עיניהן מיד נשרף" [תרגום: "יצאו. ראו אנשים חורשים וזורעים. אמר: מניחין חיי עולם ועוסקין בחיי שעה! כל מקום שהיו נותנין עיניהן - מיד נשרף].

סיפור על רשב"י | מעלת לילך סמיך

מתוך המדרש (ויקרא רבה פ' ל"ד נ"ב), מעשה המלמד אותנו עד כמה חשובה המצוה שאדם עושה לשמה.

בליל ראש השנה ראה רבי שמעון בחלום שבני אחותו יפסידו על ידי השלטון שש מאות מנה. הלך רבי שמעון אליהם, והשפיע עליהם בדבריו שיהיו גבאי-צדקה.

על חלומו לא ספר להם כלל, וכששאלוהו: "אתה אומר לנו להיות גבאי צדקה ולפרנס את העניים, מאין ניקח כסף לכך?" ענה להם: "רשמו בפנקס כל ההוצאות שתוציאו לפרנסת העניים, ובסוף השנה הראו לי את החשבון, ובאם ימצא שהפסדתם את כספכם בזה, אשלם לכם".

ואכן עשו כדבריו.

[מן הראוי להעיר כאן, שלמרות זה שנאמר שאין לסמוך על חלומות ורבי שמעון בעצמו אמר: (ברכות נה) "כשם שאין בר בלי תבן כך אין חלום בלי דברים בטלים". סמך רבי שמעון על חלומו הוציא מבני אחותו אותו הסכום שראה בחלום, מפני שחלומותיהם של צדיקים גדולים הינם כולם אמת ואין מתערבים בהם דברים בטלים, וכך אמר רבי שמעון: (זוהר ח"א דפ"ג) "הקב"ה מגלה סודותיו לצדיקים בחלומם" כשנשמת צדיק עולה לשמים בשנתו, מודיעים לו דברי אמת].

בסוף השנה הלשינו על בני אחותו של רבי שמעון לפני המלכות, וביושבם עסוקים בעסקיהם הגיע שליח מהמלכות ואמר להם: "בחרו לכם אחת משתי אלה - או שתעשו מעיל יקר למלך, או שתשלמו שש מאות מנה לאוצר המלך", ונאסרו בבית האסורים, עד שימלאו את אשר הטילו עליהם.

כשנודע הדבר לרבי שמעון, בא אליהם לבית האסורים ושאל אותם: "כמה כסף הוצאתם לעניים?". הראו לו את הפנקס שבו רשומים סכומי הוצאותיהם לצדקה. עבר רבי שמעון על הרשום וסיכם ומצא שהוציאו חמש מאות ותשעים

וארבע מנה. אמר להם: "תנו לי ששה מנים ואוציאכם מבית האסורים".

חשבו שרבי שמעון אינו יודע מה הוא הסכום הנדרש מהם, ומפני זה הוא חושב שיוכל לשחררם. אמרו: "הרואה אתה את הזקן הנמצא איתנו, הוא שליחה של המלכות הדורשת מאתנו שש מאות מנה. איך תוכל לשחררנו בששה מנים?"

אמר להם רבי שמעון: "ידעתי היטב את הנדרש מכם, בכל זאת אומר אני שבששה מנים אני משחרר אתכם, תנו לי ששה מנים ואל תחששו כיצד אעשה זאת". נתנו לו את ששת המנים בחשאי, והוא הלך לזקן ששמר עליהם, נתן לו את ששת המנים והלה הסכים לשחררם. בכך הושלם סכום השש מאות מנים, עליו חלם רשב"י בתחילת השנה...

כשראו זאת, אמרו לרבי שמעון: "כנראה שידעת מראש מה שיארע לנו". ענה להם, "מליל ראש השנה ידעתי שבשנה הזאת יהיה עליכם להפסיד על ידי המלכות שש מאות מנה, ומפני זה הכרחתי אתכם להוציא סכום זה לצדקה. לשאלתם למה לא גילה להם מיד את חלומי, והיו נותנים גם את שש המנים לצדקה, אמר: "רציתי שתקיימו את המצווה לשמה".

תובנה !

שתי תובנות בידינו:

אדם יכול להמיר את הגזירה שנגזרה עליו ולנצלה לטובה. כל מאמץ לצורך מצוה, חוסך מאיתנו צער אחר...

חשיבות המצווה לשם שמים, אפילו שאם היו יודעים היו נותנים הכל מיד, רצה רשב"י שיעשו לשם שמים.

הפעלה | מדורה לזכר מ"ה הרוגי מירון

משפט פתיחה:

ל"ג בעומר הנוכחי, יום השנה הראשון לאסון מירון, זו הזדמנות להתחבר לקדושי מירון אשר עלו בסערה השמימה, ולהדליק את המדורה לעילוי נשמתם.

הסבר כללי:

תחרות בין הסניפים בהכנת מדורה בצורת האותיות "מה" כמספר נספי אסון מירון.

חומרים נדרשים:

- אזור שמוותר להדליק בו אש.
- חומר מדליק אש.
- גפרורים/מצית.
- תפוחי אדמה כמספר החניכים.
- סכו"ם וצלחות.
- נייר כסף [אלומיניום].
- מלח.

הסבר מפורט בשלבים:

1. הסבר לחניכים שנערוך הערב תחרות בין הסניפים, מי יכין את המדורה היפה ביותר בצורת האותיות 'מה'!
2. איך נעשה זאת?
3. ראשית, נכתוב/נחרוט על הקרקע את המילה 'מה' באותיות דפוס עם מסגרת, כמו באיור:
4. כדאי שיהיה קצת מרחק בין האותיות כדי שהאש לא תתחבר למדורה אחת.
5. לאחר מכן נאסוף אבנים כדי לתחום את המדורה.
6. בשלב הבא נאסוף זרדים וקרשים מכל הסוגים, כמה שיותר. נמלא בהם את

החריצים בצורת 'מה'.

7. כשהמדורה מוכנה, נעמיד חניך או שניים במקום גבוה שיצלמו מזווית טובה את האש, ואז נדליק את האש לקול שירת 'בר יוחאי' עליזה.
8. כמובן לא נותר על 'קטוצ'קעס' ונכניס אותם היישר לאש הבוערת.

ל"ג בעומר שמח ובטוח לכולם!

מסר ניוח

אסון מירון תשפ"א המסר של ספירת העומר

כולנו מתקשים עדיין לעכל את האסון הנורא שאירע אשתקד בהילולת הרשב"י במירון, בו קיפדו את חייהם מ"ה קדושים. נכון, עברו מאז הרבה מים בירדן... ל"ע נוספו אסונות אחרים, מלחמה אדירה אירעה באוקראינה, ואף נלקח מאיתנו גדול הדור שר התורה מרן הגר"ח קנייבסקי זצוק"ל.

אך הפצע שיש לנו בלב מאותו אסון נורא במירון - עדיין מסרב להגליד.

מ"ה! מ"ה קדושים שנגדעו חייהם בשיא השמחה! אסון בקנה מידה עצום ונורא. כל נפטר או פצוע הוא עולם שלם של טרגדיה. [לא רבים יודעים אבל עדיין ישנם כמה פצועים קשה מהאסון, חלקם בתרדמת! ל"ע].

כמובן שאין תפקידינו לעסוק בחקר האסון, אלא רק מה אנו יכולים ללמוד מכאן ולהבא.

וכמה מפתיע - המסר הפשוט להפליא מהאסון, הוא גם המסר המרכזי מימי ספירת העומר ומיתת תלמידי רבי עקיבא.

הבה נלמד ונתחזק יחד לע"נ הקדושים, ולרפואת כל החולים.

שאלות לדיון

- מהי החומרה במניעת הכבוד, שבגינה מתו תלמידי רבי עקיבא?
- מדוע שמחים בל"ג בעומר אם כל התלמידים כבר מתו?
- האם יש לכך קשר לאסון מירון הנורא שנה שעברה?

תשובה

ידועים דברי חז"ל, כי עשרים וארבעה אלף תלמידי רבי עקיבא מתו בימי הספירה, על שלא נהגו כבוד זה בזה. מחמת כן אנו נוהגים דיני אבלות מיוחדים בימי הספירה. המפרשים עמדו על שורש הדברים, לבאר מדוע חטא זה חמור כל כך.

אור העולם - המהר"ל מפראג מבאר שלגודל מעלתם של תלמידי רבי עקיבא, ביטול הכבוד מהם היה חורבן רוחני לאור השורר בעולם בכוח התורה (נתיבות עולם א, נתיב התורה, פרק יב).

ימי אחדות - בספר מאור ושמש כותב (פרשת אמור ד"ה ונראה): "ונראה דימי ספירה הן מורים על האחדות כדאיתא בספרים הקדושים, ולכן מתו תלמידי ר' עקיבא בין פסח לעצרת מפני שהימים אלו מורין על האחדות והן לא נהגו כבוד זה לזה... שבימי הספירה צריך האדם לתקן מדה זו של האחדות, ועל ידי זה זוכה להשגת התורה בחג השבועות, כמו שכתוב 'ויסעו מרפידים ויבואו מדבר סיני ויחן שם ישראל נגד ההר', ופירש רש"י שהיו כולן בלב אחד כאיש אחד, ולכן זכו להשגת התורה במתן תורה".

אור הקדושה - בספר מכתב מאליהו כותב הרב דסלר (חלק ד עמוד קכד) "והנה תלמידי ר' עקיבא עם כל גדלותם, לא נהגו כבוד זה בזה כראוי, ועל ידי זה נתפרדו זה מזה, וממילא לא נתנו להשפעת רבי עקיבא רבם לבא אל תכליתה, וכשהגיעו ימי הספירה, שבהם מתנוצצים האורות של ההכנה למתן תורה נסתכנו ומתו, כי מי שרואה אור הקדושה מתנוצץ ואינו מתאמץ לזכות בו ולהתעלות על ידו אלא דוחה ונשאר בקטנותו, בודאי זה קטרוג גדול המביא את האדם לידי סכנה".

וכעת נשאלת השאלה - מדוע בל"ג בעומר כן שמחים? הרי עדיין תלמידי רבי עקיבא לא קמו לתחייה?

הפרי חדש (סימן תצג) מסביר כי עיקר השמחה בל"ג בעומר היא על אותם

התלמידים שהעמיד רבי עקיבא לאחר המגיפה שהחזירו את התורה שבעל פה. לאחר מות עשרים וארבעה תלמידי רבי עקיבא "היה העולם שמם", ובאותו היום שפסקו תלמידיו מלמות עמד רבי עקיבא והעמיד את חמשת תלמידיו הגדולים - רבי יהודה בן אילעאי ורבי מאיר ורבי יוסי בן חלפתא ורבי שמעון בן יוחאי ורבי אלעזר בן שמוע, שהחזירו את עולם התורה שבעל פה ועל כן שמחים ביום זה.

כלומר - באותו יום העמיד רבי עקיבא תלמידים חדשים, שכן נהגו כבוד זה בזה.

ואחד מהם הוא כמובן רשב"י שכתב את הזוהר.

קעת גם נבין את הקשר לאסון מירון תשפ"א.

אם ננהג כולנו כבוד זה בזה, נכבד זה את זה, נהיה סבלניים אחד כלפי השני - נוכל בס"ד לצמצם אסונות שכאלו.

אמנם אף אחד לא רצה חלילה להרע, אף אחד לא רצה לגרום לאסון - אבל עדיין, הצורה בה אירע האסון - דחיקת המונים, מצביעה על כך שעלינו לתקן את העניין של פגיעה אחד בשני, ולהיטיב את התנהגותנו כלפי הזולת.

לעילוי נשמת אותם מ"ה קדושים, ננהג כבוד זה בזה, נדאג לשני, נשמח בשמחתו של השני, נהנה מהצלחתו.

ניקח דוגמא מהיומיום:

יעקב התעכב בבית הספר, כדי להשלים את המבחן בחשבון. המחנך אישר לו להמשיך עוד רבע שעה לאחר גמר הלימודים, ויעקב שמח על ההזדמנות לשפר את הציון. כשסיים לענות על השאלות, גילה שהכיתה ריקה. חבריו כבר עזבו ויצאו הביתה, ורק המורה המתין לקבל את המבחן שלו.

יעקב הגיש את המבחן למורה, הודה לו על תוספת הזמן, והתארגן ליציאה. הוא ארז את מכשירי הכתיבה, והכין לעצמו רשימת שירים נחמדים לשמוע בדרך. יעקב תחב את האוזניות באוזניו, הטעין את הילקוט על כתפיו, ויצא מהכיתה.

שער בית הספר היה סגור במוט הברזל התחוב ברצפה. יעקב הרים את המוט, סובב אותו, ופתח את הדלת בקול חריקה. נועם, המאבטח המבוגר, הרים את עינו, וקרא בקול: "שלום יעקב! נשאת עד מאוחר? מה ק..."

נועם לא הספיק לסיים את המשפט, והבחין לתדהמתו שיעקב כבר נעלם! הוא לא הקשיב לדבריו!

ליעקב לא היה כוח לשוחח עם נועם. הוא הרגיש רעב, עייף, ורצה כבר להגיע הביתה...
אם נועם רוצה ממנו משהו, מחר בהפסקה יוכל לשוחח איתו. עכשיו, פשוט אין לו
כוח!

יעקב טועה!

נועם המאבטח, כמו כל אדם אחר, משתוקק ליחס של כבוד. כשיעקב לא התייחס אליו, הוא פגע בכבודו והשפיל אותו. יעקב אמנם לא רצה לפגוע ולא התכוון לזלזל, אבל זה מה שהוא עשה. כשיעקב לא ענה למאבטח, הוא כאילו אמר לו: "אני לא מכבד אותך, אתה לא חשוב לי".

בצורה הזו, נועם מרגיש שהתלמידים לא מעריכים את עבודתו החשובה למען ביטחונם, ורואים אותו כמו רובוט שלא צריך להתייחס אליו.

בואו נחשוב על עצמנו! איך היינו מגיבים, אם היו מתייחסים אלינו כאילו אנחנו אויר? לא היו עונים לנו? לא היו מתעניינים בנו?

תחשבו שהייתם נעדרים לשבוע מהלימודים, ואף חבר או מורה לא היה מתקשר לשאול מה קרה. איך הייתם מרגישים?

כל אחד זקוק לכבוד והערכה! כשאנו מכבדים את האנשים סביבנו, אנו מעניקים להם מתנה יקרה ביותר. מי שמכבד את חבריו, יזכה לקבל מהם בחזרה יחס טוב, ויצליח בכיתה.

דוגמאות לשמירה על "כבוד הזולת":

לא להעליב, לא לפגוע, לא לבייש.

לא לפגוע בגופו, בבריאותו או בחייו.

לא להכריח את החברים לדבר שהם לא רוצים (דוגמא - לשחק במשחק שהם לא אוהבים).

לא להפלות חבר לרעה.

לשמור על שמו הטוב, ולא להפיץ עליו שמועה רעה.

לכבד את הפרטיות שלו, לא לפרסם עליו דבר אישי ולא לחטט בתיק הפרטי שלו.

חשל | הציור האוטוביוגרפי

היה היה איש, שסיים קורס ציור. במשך 3 ימים הוא הקדיש את עצמו לטובת ציור נוף יפה, ומאוד רצה לדעת מה אחרים חושבים על כישרון הציור שלו.

הוא הניח את היצירה במרכז מסחרי הומה, ותלה עליה שלט:

"אנשים נכבדים! ציירתי את הציור הזה בעצמי. מאחר ואני חדש במקצוע, ייתכן שביצעתי מספר טעויות. בבקשה מכם ציינו את הטעויות שלי ב-X על גבי הציור".

כשחזר בערב, הוא היה מתוסכל מאוד. עשרות סימני X הופיעו על גבי הציור! כמעט בכל זווית אפשרית הופיע איקס בולט ומעליב...

מיאוש ושבו, הוא חזר למורה שלו ופרץ בבכי: "אני חסר תועלת", התייפת. "אם זה מה שלמדתי בקורס, אז אני לא מתאים להיות צייר. אנשים שללו את היכולות שלי לגמרי!"

המורה חייך אל הצעיר ואמר: "אני חושב שאתה מוכשר מאוד, והציור שלך ברמה גבוהה. צייר ציור חדש, ואוכיח לך את דברי".

האמן הצעיר הסכים, ואחרי יומיים הציג למורה ציור חדש, זהה ברמתו המקצועית לציור הקודם.

המורה לקח את הציור אל אותו מרכז מסחרי, הניח אותו באמצע, וכתב על השלט: "קהל נכבד, ציירתי את הציור הזה בעצמי. מאחר ואני חדש במקצוע, ייתכן שביצעתי מספר טעויות. מתחת לציור ישנה קופסה עם צבעים ומכחולים. אנא מכם, **תקנו את מה שלדעתכם דרוש תיקון**".

בערב, חזרו השניים אל המרכז המסחרי, והופתעו: הציור היה מונח שם כמו בבוקר, ללא תיקון אחד!

הנחשל

קל להעביר ביקורת, לטעון טענות ולהצביע על הליקויים... ברגע שמבקשים מאיתנו לתקן ולעשות טוב יותר, אנחנו מתחמקים...

הבה ננהג כבוד זה בזה, מתוך הבנה שלכל אחד יש פגמים, ובמקום להתמקד בהם, נתקן את פגמי עצמינו.

מקבץ סיפורים

3 סיפורים על הרוגי מירון ז"ל, אשר נהגו כבוד ואהבת ישראל

הדברים ערוכים מתוך עיתון משפחה שלאחר האסון באייר תשפ"א, מאת צוות כתבי משפחה: כמובן שאין היריעה מספיקה לספר על כלל הרוגי האסון הנורא, לפנינו רק טיפה מן הים.

1. אהבת ישראל

הרב משה צרפתי ז"ל (65).

שמואל הנביא, ירושלים.

מספרת: בתו.

הרב משה צרפתי הוא אחת הדמויות המוכרות בשכונת שמואל הנביא בירושלים. בני הנוער הכירוהו היטב. כל אימת שהיה נתקל באחד מהם, האיר אליו פניו, חיבק ועודד.

"לפני 18 שנים הייתה לו תאונת דרכים קשה, כשהיה בדרכו לרבי שמעון בל"ג בעומר. הוא היה במצב של מוות קליני כמה ימים וברוך השם יצא מזה בנס. עכשיו, אחרי ח"י שנים, רבי שמעון לקח אותו אליו. דווקא ביום הפטירה שלו.

"כל מי שלא מצא את מקומו, מצא פינה חמה בליבו של אבא", אומרת בתו, "חיילים, נערים, ואנשים בודדים".

מנהג היה לו לרבי משה: מדי מוצאי שבת בתקופת החורף, היה הולך להתפלל בקברי האבות. "לאחר מכן הוא היה מתבודד ומבקש בקשות. ממש כבן שמבקש מאביו. היה שר שם כמה שירים שהיה מחובר אליהם בכל נימי נפשו, כמו השיר 'ידיד נפש' והשיר 'לעולם אודך'.

"כשגרנו בראשון לציון, אבא היה מארח כמה עשרות בחורים לא דתיים לסעודות ליל שבת. הוא היה אומר שבמקום שיחללו שבת במקומות אחרים, שיֵשבו אצלו וככה הוא גרם להתקרבות שלהם.

בימי השבעה מגיעים זוגות שמשפרים כמה הוא סייע להם בשלום בית. יש אינסוף סיפורים שאנחנו מגלים רק עכשיו".

2. איש צדיק היה

הרב אריאל צדיק ז"ל (56).

בית וגן, ירושלים.

מספר: יד.דו.

כמעט שאין יהודי בשכונת 'בית וגן' שלא הכיר את פניו הטהורות של הרב אריאל צדיק ז"ל, מחשובי חסידי חב"ד בשכונה. "הוא היה אדם פשוט וטהור", אומר אהרן פריימן, ידיד המשפחה. "אני חושב שזו ההגדרה הטובה ביותר שלו. לי אישית היה קשר מאוד טוב עם אריאל עליו השלום, אבל רק אחרי שהוא נפטר אנחנו מגלים מי באמת הוא היה, ועל כמה יהודים הוא הצליח להשפיע".

הרב צדיק היה מקפיד מדי יום שישי להיות בכותל, שם השתתף בשיעור תורה ומיד לאחריו עמד במשך שעות ארוכות וזיכה יהודים בהנחת תפילין, כהוראתו של כ"ק מרן האדמו"ר מליובאוויטש זי"ע. "הוא לא ויתר על זה גם בימים חמים ובימים קרים. בגשם ובשמש. ממש התעקש לשמור את המצווה הזאת כל יום שישי".

"אני זוכר עוד בתור ילד, שהיינו ממהרים בסעודת ליל ראש השנה והולכים ברגל במשך כשעה ל'שערי צדק', כדי לתקוע בשופר לחולים שלא זכו לשמוע שופר. חלקם היו מנותקים מהדת לגמרי, אבל הרב אריאל התעקש שישמעו מאה קולות".

אופיו היה חם ואוהב. בחב"ד קוראים 'פסוקים' עם הילדים בשבת. "יש כאלה שהתביישו לקרוא, כי זה מיועד לילדים, אבל הרב אריאל היה בין הקולניים בעניין הזה. עודד את הילדים להשתתף בזה ותגמל את מי שהשתתף".

ביתו היה פתוח לכל. מכריו מספרים שהיה 'אוסף' אורחים מדי ליל שבת כדי שיבואו לסעוד בביתו, ביניהם היו אורחים 'קבועים' מתושבי 'בית וגן', שהיו מחוסרי משפחה ובית משפחת צדיק היה ביתם השני. "ליל הסדר אצלו היה שם דבר. למרות שלא היה בעל אמצעים, היה מארח עשרות אנשים. חיבק את כולם בשפע גדול ובמאור פנים יוצא מהכלל".

ההודעה האחרונה שלו נשלחה לרב בית חב"ד בשכונת הולילנד ובה נכתבו המילים: "אני תורם לתהלוכה של ל"ג בעומר 770 שקל, תשמור לי פסוק. אני מגיע מחר ומביא את רשב"י איתי".

"רשב"י היה אצלו קודש קודשים. היו שנים שהיה עומד שם שעות ומפציר באנשים שישתתפו בקריאת תהילים המחולק. תמיד הוא נתן ונתן, לא משנה מה היה מצבו הכלכלי. בשבעה שמענו סיפורים בלי סוף. הוא פשוט היה אדם

של נתינה”.

”אני בן 18 בלבד”, אומר פריימן, ”אבל הרגשתי שלכל אחד הוא היה נותן הרגשה של ידידות 'בגובה העיניים'. היה בינינו פער של ארבעים שנה, אבל תמיד מצאתי אצלו אוויר קשבת. גם כשהייתי ילד קטן, היה נותן חיוך לכל אחד, לפעמים השפיל את עצמו בשביל זה. זה היה אדם שנשם אמונה, היה שמח בחלקו תמיד ולא הפסיק לתת. הוא יחסר לנו מאוד”.

3. אוהב ישראל

הרב אלעזר גפנר ז”ל (52).

הר נוף, ירושלים.

מספר: אחיו.

”ר’ אלעזר היה העוגן של המשפחה”, מתרפק האח על זיכרונות שהיו עד לשבוע שעבר החיים עצמם. ”כולם הרגישו כל כך נוח במחיצתו, הוא ידע תמיד איזו מילה לומר לכל אחד וכיצד לעודד את הזולת. בשנים עברו, כאשר היינו מתאספים יחד כל האחים בבית ההורים ז”ל, הוא היה הרוח החיה. הוא 'הדליק' את כל האווירה והשרה סביבו שמחה ורוח חיים. ודווקא הוא נקטף מאיתנו. קשה, קשה לעכל את זה”.

את אהבת האדם והאכפתיות לקח עימו ר’ אלעזר גם אל התפקיד שלו כמחנך - בשנים האחרונות בת”ת 'אורחות איש' ולפני כן במוסדות נוספים. תלמידים משנים רחוקות עולים ופוקדים את בית האבל ובפיהם געגועים אל המחנך האהוב שייחד תשומת לב לכל אחד מהם, המחנך שלא ויתר גם על החלשים. עמיתיו להוראה מציינים: ”הוא ממש היה מוטרד מכל תלמיד בכיתתו, איך מקדמים אותו, איך דואגים שיצליח יותר”.

”הצורה הקדושה שבה הוא נקטף, יחד עם כל כך הרבה יהודים - מבטאת את אהבת-ישראל שלו”, מנסה האח הכאוב להתנחם. הוא נהרג 'יחד עם יהודים' - בדיוק כפי שהוא חי”.

הפעלה | כבוד האדם

משפט פתיחה:

אנו רוצים לכבד זה את זה... אבל איך? הבה נבחון זאת בפועל.

הסבר כללי:

נבחן את מושג הכבוד בחיי היומיום. נתייחס למצבים בחיים, ונדון בסוגיות הקשורות לכבוד.

חומרים נדרשים:

לוח כיתה / בריסטול גדול לתליה על הקיר.
צבעים/טושים ללוח.

הסבר מפורט בשלבים:

שלב א - ביטויים של כבוד

הצגת המושג "כבוד" - החניכים יתבקשו למצוא ביטויים הקשורים למילה "כבוד" אותם הם מכירים. מי שלא מצא ביטוי, יעזר במדריך ויבחר ביטוי מרשימת הדוגמאות שלפנינו. כל חניך רושם את הביטוי 'שלו' על הבריסטול הגדול שתלוי על הקיר.

דוגמאות:

אֹרֶחַ כְּבוֹד, אוֹת כְּבוֹד, אֶזְרַח כְּבוֹד, בְּכָבוֹד רַב, בְּכָבוֹד וּבְעֶצְמוֹ, בְּמַחִילָה מִכְּבוֹדָהּ, חֶלֶק לוֹ כְּבוֹד, יָצָא בְּכָבוֹד, יָרָאת כְּבוֹד, כְּבוֹד הָאָדָם, כְּבוֹד הַמֵּת, כְּבוֹד עֲצָמַי, כְּבוֹדוֹ בְּמִקְוָמוֹ מְנַחֵם, כָּל הַכְּבוֹד! לְמַטָּה מִכְּבוֹדוֹ, מוֹצֵא שֵׁל כְּבוֹד, מַחַל עַל כְּבוֹדוֹ, מַטַּח כְּבוֹד, מְשַׁמֵּר כְּבוֹד, מִתַּחַת לְכָבוֹדוֹ, עִם כָּל הַכְּבוֹד, פָּגַע בְּכָבוֹדוֹ, פְּחִיתוּת כְּבוֹד, רְדִיפַת כְּבוֹד, תֹּאֵר כְּבוֹד, שׁוֹלְחַן הַכְּבוֹד, תְּעוּדַת כְּבוֹד, כָּבֵד אֶת אֲבִיךָ וְאֶת אִמְךָ.

שלב ב - הסבר אישי

כל חניך מתבקש להסביר בכמה מילים את הביטוי שלו, או לתאר מקרה בו סוג הכבוד הזה יצא לפועל.

שלב ג - רעיון קבוצתי

החניכים יציעו רעיונות ל'מבצע כבוד', בו ישתתפו כולם בשבוע הקרוב. דוגמא: לומר לכל חבר בוקר טוב במאור פנים. או לתת כל יום 3 מחמאות. עורכים הצבעה על ההצעות שהועלו.

ההצעה שזכתה לרוב קולות, התקבלה! מבצע כבוד יוצא לדרך!

משרד ראשי: רחוב גבעת שאול 27, גבעת שאול, ירושלים
טלפון: 077-40-50-813 פקס: 153-524-236-122
דוא"ל: office.yachdav@gmail.com

יחדיו
ארגון נוער